

Brüsszel, 2025. szeptember 19.
(OR. en)

12680/25

PARLNAT 107
PARLNAT

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. szeptember 8.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Tárgy:	A Bizottság jelentése 2024. évi éves jelentés a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról, valamint a nemzeti parlamentekkel fennálló kapcsolatokról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 473 final.

Melléklet: COM(2025) 473 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.9.8.
COM(2025) 473 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

2024. ÉVI ÉVES JELENTÉS

**A SZUBSZIDIARITÁS ÉS AZ ARÁNYOSSÁG ELVÉNEK ALKALMAZÁSÁRÓL,
VALAMINT A NEMZETI PARLAMENTEKKEK FENNÁLLÓ KAPCSOLATOKRÓL**

2024. ÉVI ÉVES JELENTÉS

A SZUBSZIDIARITÁS ÉS AZ ARÁNYOSSÁG ELVÉNEK ALKALMAZÁSÁRÓL, VALAMINT A NEMZETI PARLAMENTEKKEK FENNÁLLÓ KAPCSOLATOKRÓL

1. BEVEZETÉS

Ez a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyv (a (2). jegyzőkönyv) 9. cikke szerint benyújtott 32. jelentés a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról. A jelentés 2018 óta a Bizottság nemzeti parlamentekkel fenntartott kapcsolataival is foglalkozik; a nemzeti parlamentek kulcsfontosságú szerepet töltenek be az említett elvek alkalmazásában.

A jelentés számba veszi a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazása, valamint a Bizottság nemzeti parlamentekkel fenntartott kapcsolatai terén 2024-ben bekövetkezett fejleményeket, és ennek során figyelembe veszi az Európai Parlament, a Tanács és a Régiók Európai Bizottsága által benyújtott észrevételeket. Bemutat továbbá néhány tendenciát, amelyet Ursula von der Leyen elnök 2019–2024-es első hivatali ideje alatt figyeltek meg.

2024-ben ünnepeltük a Lisszaboni Szerződés alkalmazásának 15 éves évfordulóját. Ez a szerződés magasabb szintű parlamenti vizsgálatot és fokozottabb demokratikus elszámoltathatóságot vezetett be az EU-ban. Az évek során a nemzeti parlamentek különböző mértékben alkalmazták a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmust, és a Bizottság annak rugalmasabbá tétele érdekében a lehető legnagyobb mértékben kiigazította azt. A nemzeti parlamentek további változtatásokat sürgettek¹, amelyek részben szükségessé tennék a Szerződés módosítását. A szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmust a már 2006-ban bevezetett politikai párbeszéd egészíti ki. Ezek együttesen az uniós szakpolitikai döntéshozatal részét képezik, és biztosítják, hogy a nemzeti parlamenteknek uniós szinten lehetőségük legyen megfelelően hangot adni véleményüknek.

Ami az általános tendenciákat illeti, az elmúlt években csökkent a nemzeti parlamentek által kiadott vélemények száma², míg a Bizottsággal folytatott politikai párbeszéd jelentősége nőtt a nemzeti parlamentek számára, abban az értelemben, hogy közülük többen egyre nagyobb érdeklődést mutatnak az uniós döntéshozatali folyamatnak már egy korábbi szakaszában való

---

¹ A nemzeti parlamenteknek az uniós szakpolitikai döntéshozatalban, valamint a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus és a politikai párbeszéd reformjában betöltött szerepükkel kapcsolatos elképzeléseit például a nemzeti parlamenteknek az EU-ban betöltött szerepével foglalkozó COSAC-munkacsoport 2022. évi következtetései ismertetik (https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/082d290881a511e50181aac72ddd0080/Conclusions_Cosac_working_group_role_of_NP_in_the_EU_June2022_ENVFinale.pdf). A legfontosabb törekvéseket ismételten hangsúlyozták a COSAC (az Európai Unió parlamentjei uniós ügyekkel foglalkozó parlamenti bizottságainak konferenciája) 2024 októberében, Budapesten tartott LXXII. plenáris ülésén, ahol a nemzeti parlamentek képviselői visszatekintettek a Lisszaboni Szerződés égisze alatt az elmúlt 15 évben végzett tevékenységeikkel kapcsolatos tapasztalataikra (<https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a892fab4390192fbf3bf710003/Minutes+of+the+LXXII+COSAC+-+Budapest+-+28-29+October+2024.pdf>).

² A statisztikákat lásd a 3.1. szakaszban.

részvétel iránt³. A Bizottság többször is kijelentette⁴, hogy a jól bevált kommunikációs és együttműködési csatornákon keresztül készen áll tovább erősíteni a nemzeti parlamentekkel folytatott, kölcsönösen előnyös párbeszédet. Arra bátorította a nemzeti parlamenteket, hogy demokratikus rezilienciánk megerősítése, valamint a legfontosabb stratégiai jellegű politikai és intézményi kihívások hatékony kezelése érdekében folytassák a már meglévő eszközök fejlesztését, és használják ki az azokban rejlő teljes potenciált.

2024 átmeneti év volt a Bizottság két hivatali ciklusa között. Ez hatással volt a nemzeti parlamentek szubszidiaritás-ellenőrzési tevékenységeinek intenzitására és a Bizottsággal folytatott politikai párbeszédre is. Az átmeneti években jellemzően csökken a vélemények, az indokolt vélemények, a látogatások és a bizottsági tagokkal folytatott megbeszélések száma, és a Bizottság tagjai is ritkábban vesznek részt parlamentközi rendezvényeken. Ez volt a helyzet 2024-ben is, bár kisebb mértékben, mint az előző, 2019-es átmeneti évben. A Bizottsághoz 252 vélemény érkezett, amelyek közül 14 volt indokolt vélemény.

2. A SZUBSZIDIARITÁS ÉS AZ ARÁNYOSSÁG ELVÉNEK ALKALMAZÁSA AZ INTÉZMÉNYEK ÁLTAL

2.1. A BIZOTTSÁG

A minőségi jogalkotással kapcsolatos kötelezettségvállalások végrehajtása

A Bizottság átfogó minőségi jogalkotási rendszere, amelyet a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet a legmagasabb szinten rangsorol⁵, a 2021-ben elfogadott iránymutatásokon és eszköztáron⁶ alapul. A rendszert 2023 júliusában aktualizálták, aminek a keretében új versenyképességi ellenőrzést vezettek be a hatásvizsgálatok kötelező mellékleteként⁷.

Az előző két évhez hasonlóan a Bizottság pozitív eredményeket ért el az „egy be, egy ki” elv alkalmazásával, amely az ugyanazon szakpolitikai területen meglévő terhek csökkentésével ellensúlyozza a vállalkozásokra és a polgárookra nehezedő valamennyi új adminisztratív terhet. Emellett a Bizottság törekedett a 2024. évi munkaprogramjában bejelentett azon célkitűzésének elérésére, hogy az adminisztratív terhek anélkül csökkenjenek legalább 25–35 %-kal⁸, hogy ez a

---

³ Lásd a nemzeti parlamenteknek az Európai Unió parlamentjei uniós ügyekkel foglalkozó parlamenti bizottságainak LXXII. konferenciáján (COSAC) elfogadott hozzájárulás részeként tett nyilatkozatának 14. pontját, mely szerint: „a Lisszaboni Szerződés (1.) és (2.) jegyzőkönyve szerinti politikai párbeszéd és szubszidiaritás-ellenőrzések révén aktív szereplőknek bizonyultak az uniós szakpolitikák előzetes ellenőrzésében és az uniós jogszabálytervezetek befolyásolásában” (<https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a8930500d90193061c58d60005/LXXII+COSAC+Conclusions+EN.pdf>).

⁴ Lásd a Bizottság válaszát az Európai Unió parlamentjei uniós ügyekkel foglalkozó bizottságainak konferenciája (COSAC) 2022. november 13–15-én Prágában megrendezett LXVIII. plenáris ülésén elfogadott hozzájárulásra (<https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a89541775f0195474fb16e0031/Commission+reply+to+the+LXXII+COSAC+Contribution.pdf>) és a COSAC 2024. októberi LXXII. plenáris ülésének hozzájárulására (<https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a89541775f0195474fb16e0031/Commission+reply+to+the+LXXII+COSAC+Contribution.pdf>).

⁵ [OECD – 2021. évi szabályozási politikai kitekintés \(Regulatory Policy Outlook\)| en OECD.](#)

⁶ [A jogalkotás minőségének javítása: iránymutatások és eszköztár \(europa.eu\)](#); lásd még a jogalkotás minőségének javításáról szóló COM(2021) 219 final közleményt.

⁷ Az EU hosszú távú versenyképességéről és a kis- és középvállalkozások támogatásáról szóló alábbi bizottsági közleményekben bejelentett intézkedések (kkv-segélycsomag) szerint: COM(2023) 168 final és COM(2023) 535 final.

⁸ [A Bizottság 2024. évi munkaprogramja](#); a cél jelenleg az összes adminisztratív teher legalább 25 %-os, a kis- és középvállalkozások esetében pedig legalább 35 %-os csökkentése.

csökkentés aláásná a kapcsolódó szakpolitikai célkitűzések megvalósítását, és megerősítette ezt a célkitűzését.

Hozzájárulás az egyszerűsítéshez és a terhek csökkentéséhez a jövőállásági platformon keresztül

2024-ben a jövőállásági platform⁹ – egy magas szintű szakértői csoport, amely segíti a Bizottságot az uniós jogszabályok egyszerűsítésében és a szükségtelen szabályozási terhek csökkentésében – nyolc véleményt fogadott el¹⁰. Ezek némelyike időszerű volt az automatizált fenntarthatósági beszámolásra, fellépésekre és módszerekre vonatkozó jelentéstételi követelmények annak érdekében történő egyszerűsítésével, hogy elkerülhetők legyenek a szükségtelen beszámolókészítési kötelezettségek, valamint a fenntartható finanszírozással kapcsolatos közzétételekről szóló rendelettel összefüggésben. Például: két vélemény nyújtott tájékoztatást az uniós alapok folyamatban lévő bizottsági értékeléséről¹¹; egy másik vélemény a szakpolitikák értékeléséről¹²; és két vélemény az ökológiai termékekről¹³. Számos véleményben javaslatokat fogalmaztak meg az egyszerűsítésre és a terhek csökkentésére vonatkozóan, helyi és regionális szinten is.

A Régiók Európai Bizottságának RegHub hálózata¹⁴ hozzájárult a jövőállásági platformnak az uniós alapokat érintő véleményekkel kapcsolatos munkájához.

Hatásvizsgálatok

A Bizottság a politikai szempontból érzékeny és fontos szakpolitikai és jogalkotási javaslatokhoz készített valamennyi hatásvizsgálata esetében elemzi a szubszidiaritás és az arányosság elvének való megfelelést. Az Európai Parlament Kutatószolgálat¹⁵ szerint a hatásvizsgálatok ezen dimenziójának átlagos minőségében folyamatos javulás tapasztalható. Ezeket az értékeléseket a Szabályozói Ellenőrzési Testület¹⁶ független minőség-ellenőrzésnek veti alá; a testület 2024-ben három hatásvizsgálatot értékelt.

---

⁹ A jövőállásági platform a nemzeti, regionális és helyi kormányzati szintek és érdekelt felek szakértelmét és tapasztalatait hasznosítja. Két csoportból áll: ezek a kormányzati csoport (valamennyi uniós tagállam nemzeti, regionális és helyi hatóságainak, valamint a Régiók Bizottságának képviselői) és az érdekképviselői csoport (a minőségi jogalkotással foglalkozó, üzleti vállalkozásokat és nem kormányzati szervezeteket képviselő szakértők, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság képviselői). Lásd az alábbi weboldalt: https://commission.europa.eu/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof/fit-future-platform-f4f_en.

¹⁰ Ezeknek a címei a következők voltak: 1. automatizált fenntarthatósági beszámolás; 2. a szükségtelen jelentéstételi kötelezettségek keletkezésének elkerülését célzó intézkedések/módszerek; 3. fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételek a pénzügyi szolgáltatási ágazatban; 4. a mezőgazdasági és élelmiszer-ellátási láncban a vállalkozások közötti kapcsolatokban tapasztalt tisztességtelen kereskedelmi magatartás (TKM) értékelése; 5. az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) értékelése; 6. az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Igazságos Átmenet Alap értékelése; 7. a termékeken elhelyezett QR-kódok; 8. ökológiai termelés és az ökológiai termékek címkézése.

¹¹ Az Európai Szociális Alap Plusz és az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a Kohéziós Alap és az Igazságos Átmenet Alap.

¹² Tisztességtelen kereskedelmi magatartás a mezőgazdasági és élelmiszer-ellátási láncban a vállalkozások közötti kapcsolatokban.

¹³ QR-kódok, valamint ökológiai termelés és az ökológiai termékek címkézése.

¹⁴ A RegHub helyi és regionális hatóságok hálózata, amelynek célja az uniós szakpolitikák végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatok összegyűjtése a helyi szintű szereplőkkel folytatott konzultációk révén: <https://portal.cor.europa.eu/reghub/Pages/default.aspx>. A RegHub hálózat munkájával kapcsolatos további információkért lásd a 2.4. szakaszt.

¹⁵ Az Európai Parlament Kutatószolgálat – EPRS – által készített tanulmány (2025. február) [Az Európai Bizottság hatásvizsgálatainak minőségi szempontú elemzése \(Quality analysis of European Commission impact assessments\) | Think Tank | Európai Parlament](#).

¹⁶ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/regulatory-scrutiny-board_hu.

A szubszidiaritás és az arányosság elvének való megfelelés értékelése során a határokon átnyúló szempontok különös jelentőséggel bírnak, amint azt például a közösségi belvízi közlekedésre vonatkozó harmonizált folyami információs szolgáltatásokról (RIS) szóló irányelvre irányuló javaslat¹⁷ hatásvizsgálata is kiemeli. A RIS-irányelven keresztül történő, uniós szintű állami intervenciót a belvízi hajózási ágazat határokon átnyúló, nemzetközi jellege indokolja. Az EU-ban a belvízi hajózás több mint 75 %-a átnyúlik a határokon. Az egységes piac megerősítéséhez összehangolt uniós fellépésekre van szükség. Ezzel elkerülhető lenne a RIS-irányelvvel kapcsolatos különböző nemzeti végrehajtási megközelítések széttöredezettsége.

Értékelések és célravezetőségi vizsgálatok

A szubszidiaritás és az arányosság elve azokban az értékelésekben és célravezetőségi vizsgálatokban is kulcsfontosságú szempont, amelyek azt mérik fel, hogy az uniós szintű fellépés elérte-e a várt eredményeket a hatékonyság, az eredményesség, a koherencia, a relevancia és az uniós hozzáadott érték tekintetében. Az értékelések azt is segíteneek felmérni, hogy az uniós fellépés továbbra is megfelel-e a szubszidiaritás és az arányosság elvének.

A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2024-ben 17 jelentős értékelést és 2 célravezetőségi vizsgálatot ellenőrzött.

Ennek megfelelően az Európai Unió úrprogramjának és az Európai Unió Úrprogramügynöksége teljesítményének értékelésében¹⁸ például hangsúlyozza, hogy az ürrel kapcsolatos kérdések magas szintű beruházást igényelnek az eredmények eléréséhez és Európa szükséges függetlenségének megteremtéséhez; egyetlen ország sem képes egyedül jelentős eredményeket elérni, illetve nem engedhet meg magának egy nagyszabású úrprogramot. A programok mérete és összetettsége uniós szintű végrehajtást igényel, mivel nincs életképes alternatíva a beruházások megfelelő megtérülésének biztosítására.

E tekintetben az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) értékelése¹⁹ rávilágított, hogy megvalósult a külső határok igazgatására vonatkozó uniós szakpolitika célkitűzése – nevezetesen az európai integrált határigazgatás nemzeti és uniós szinten történő kidolgozása és végrehajtása, amely a személyek Unión belüli szabad mozgásának szükséges következménye. A Frontex segíti tagállamokat a hatékony határigazgatásban. Megbízatását megosztott felelősség keretében alakították ki, és a Frontex feladata, hogy támogatást nyújtson a tagállamoknak a külső határok hatékony igazgatásához és a visszaküldések eredményes kezeléséhez. A Frontex uniós hozzáadott értéket biztosít a tagállamok számára azáltal, hogy további személyzetet és felszerelést bocsát rendelkezésre, valamint koordinálja a közös műveleteket és egyéb olyan operatív tevékenységeket, amelyeket a tagállamok önmagukban nem tudnának megvalósítani.

2.2. AZ EURÓPAI PARLAMENT²⁰

Az Európai Parlament 2024-ben a (2.) jegyzőkönyv szerinti 152 beadványt kapott a nemzeti parlamentektől. Ezekből 14 indokolt vélemény, 136 pedig egyéb olyan észrevétel volt, amely nem vetett fel aggályokat a szubszidiaritással kapcsolatban. Összehasonlításképpen: a Parlamenthez 2023-ban 294 beadvány érkezett, amelyek közül 22 volt indokolt vélemény.

---

¹⁷ COM(2024) 33 final. E javaslattal kapcsolatban a svéd *Riksdag* indokolt véleményt nyújtott be, amellyel e jelentés 3.2. szakasza foglalkozik.

¹⁸ SWD(2024) 173 final.

¹⁹ SWD(2024) 75 final.

²⁰ E jelentés 2.2–2.4. szakasza az adott uniós intézmények és szervek hozzájárulásai alapján készült.

Amint az Európai Parlament megkapja a nemzeti parlamentek beadványait, azokat az Európai Parlament eljárási szabályzatának²¹ megfelelően továbbítják az illetékes bizottság(ok) felé. 2024 első felében Gilles Lebreton (ID, Franciaország), az év második felében pedig Ton Diepeveen (P/E/Hollandia) volt a Jogi Bizottság (JURI) szubszidiaritásért felelős állandó előadója. A kapott és a szakbizottság által megerősített indokolt vélemények tájékoztatás céljából felkerülnek a JURI bizottság első lehetséges ülésének napirendjére. A bizottság az Európai Unió parlamentjei uniós ügyekkel foglalkozó bizottságainak konferenciája (COSAC) szubszidiaritással és arányossággal kapcsolatos kérdésekről szóló féléves jelentéseihez is hozzájárulást nyújt.

Az Európai Parlament Kutatószolgálatja ebben az évben is segítette az Európai Parlament tagjait és bizottságait abban, hogy munkájukba beépítsék a szubszidiaritással és az arányossággal kapcsolatos megfontolásokat²², mégpedig a következők révén:

- szisztematikusan ellenőrizte a bizottsági hatásvizsgálatok szubszidiaritási és arányossági vonatkozásait, továbbá felhívta a figyelmet az ezekkel kapcsolatban – különösen a nemzeti parlamentek és a Régiók Bizottsága által – megfogalmazott aggályokra,
- biztosította, hogy az Európai Parlament munkája teljes mértékben megfeleljen ezeknek az elveknek, például azáltal, hogy hatásvizsgálatot végez a saját lényegi módosításaival kapcsolatban, elemzi az Európai Unió működéséről szóló szerződés 225. cikke alapján javasolt, új jogszabályra irányuló javaslatai hozzáadott értékét, valamint az uniós szintű fellépés elmaradásának költségét,
- a hatásvizsgálatok készítése során ellenőrizte a szubszidiaritás és az arányosság szempontjait, középpontban az uniós hozzáadott értékkel.

2.3. AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

Az Európai Unió Tanácsa (a továbbiakban: a Tanács) 2024-ben is figyelemmel kísérte a Tanács és az Európai Tanács által az előző években a szubszidiaritás és az arányosság elve tekintetében elfogadott következtetések hatékony végrehajtását²³.

Az Európai Tanács is foglalkozott a szubszidiaritás és az arányosság elvével kapcsolatos releváns kérdésekkel, különös tekintettel a szabályozás egyszerűsítésére, valamint a polgárokra, a vállalkozásokra és a tagállamokra nehezedő szabályozási terhek csökkentésének módjaira. Az Európai Tanács 2024. április 17–18-i rendkívüli ülésén az uniós vezetők hangsúlyozták: „A

---

²¹ Az eljárási szabályzat 43. cikkének megfelelően, ha egy nemzeti parlament indokolt véleményt küld az Európai Parlament elnökének, a véleményt a téma szerint illetékes bizottsághoz utalják, és tájékoztatás céljából továbbítják a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartásáért felelős Jogi Bizottságnak (JURI).

²² 2024-ben 19 kiinduló értékelést készített a Bizottság hatásvizsgálatairól, valamint 1 kiegészítő hatásvizsgálatot, 8 végrehajtás-értékelést, 4 részletes gördülő ellenőrző listát és 1 utólagos értékelésről szóló tanulmányt. Az uniós hozzáadott értéket illetően 5 jelentés készült az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségekről, valamint 1 másik kiadvány is megjelent a hozzáadott értékkel kapcsolatban. A legutóbbi jogalkotási ciklus öt évében, 2019 júliusa és 2024 júniusa között az Európai Parlament Kutatószolgálatja összesen 362 kiadványt készített a parlamenti bizottságok támogatására.

²³ Különösen azokat, amelyeket az ezen éves jelentés előző kiadásának 2.3. szakaszában már említ: Az Európai Tanács következtetései az egységes piaci menetrend további megvalósításáról (az 17/18. sz. EUCO-dokumentum II/2. és IV/15. pontja, valamint a 13/20. sz. EUCO-dokumentum II/4. pontja; a végrehajtást illetően pedig az ST 11654/21 tanácsi dokumentum); A Tanács következtetései a versenyképességet és a fenntartható és inkluzív növekedést biztosító minőségi jogalkotásról (az ST 6232/20 tanácsi dokumentum, 2. és 12. pont); A Tanács következtetései a szabályozói tesztkörnyezetekről és a kísérleti záradékokról mint a digitális kor gyökeres változtatást igénylő kihívásainak kezelését szolgáló innovációbarát, időtálló és reziliens szabályozási keret eszközeiről (az ST 13026/1/20 REV 1 tanácsi dokumentum 3. és 12. pontja); A tanács következtetései a „jogalkotás minőségének” javítását célzó adattechnológiákról (HL C 241., 2021.6.21., 13. o.).

szabályozási keretnek jogbiztonságot és kiszámíthatóságot kell biztosítania, integráltabbnak és koherensebbnek kell lennie a szakpolitikai területeken átívelően, nyitottnak kell lennie az innovatív megközelítésekre, valamint alapértelmezetten digitálisnak kell lennie, egyúttal csökkentenie kell a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terheket. Figyelembe véve az Unió gazdaságának szövetét, a Bizottságnak az új jogszabályok kidolgozásakor a „gondolkozz először kicsiben” elvet kell alkalmaznia.” Felkérték továbbá a Bizottságot, hogy „jelentős mértékben csökkentse a vállalkozások és a nemzeti hatóságok adminisztratív és megfelelési terheit, előzze meg a túlszabályozást, és gondoskodjon az uniós szabályok érvényesítéséről, továbbá hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tagállamok az eltúlzott átültetést elkerülve, időben és helyesen végrehajtsák az uniós jogszabályokat”²⁴.

Ennek nyomán a Tanács 2024. május 24-én két következtetést fogadott el, „A mindenki javát szolgáló egységes piac”²⁵ és „A zöld, digitális és reziliens jövőnket előmozdító versenyképes európai ipar”²⁶ címmel:

- ezekben kiemeli, hogy „a teljeskörűen működő egységes piacnak a szubszidiaritás és az arányosság elvén kell alapulnia”²⁷,
- kiemeli „az uniós szabályozási keret sürgős és ambiciózus egyszerűsítésének („choc de simplification”) szükségességét”²⁸,
- emlékeztet „a 2023. évi éves fenntartható növekedési jelentésről és együttes foglalkoztatási jelentésről szóló tanácsi következtetésekre”²⁹, amelyekben a Tanács hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a szakpolitikákat a foglalkoztatási iránymutatásokkal és a szociális jogok európai pillérének elveivel összhangban folytassák, kellően figyelembe véve a vonatkozó hatásköröket, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvét, tekintettel a jelenlegi és a jövőbeli kihívásokra”³⁰.

2024-ben a Tanács 1 jogalkotási javaslatot továbbított a nemzeti parlamenteknek, amely az Európai Beruházási Banktól³¹ származott.

A Szerződés alapján fennálló kötelezettségei mellett a Tanács folyamatosan tájékoztatja a tagállamokat a nemzeti parlamentek jogalkotási javaslatokra vonatkozó indokolt véleményeiről is. 2024-ben a Tanács Főtitkársága a (2.) jegyzőkönyv alapján 14 indokolt véleményt kapott 11 különböző jogalkotási aktus tervezetével kapcsolatban, valamint 89, a politikai párbeszéd részeként kiadott véleményt.

A Tanácshoz minden évben érkeznek vélemények nem jogalkotási aktusokkal kapcsolatban is. Ez a szám az elmúlt években stabil maradt. 2024-ben a Tanács 72 ilyen véleményt kapott.

2.4. A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

A Régiók Európai Bizottsága (a továbbiakban: RB) a 2020–2025-ös hivatali idő prioritásai által vezérelve a szubszidiaritással, az arányossággal és a minőségi jogalkotással kapcsolatos kérdéseken dolgozott, és intézkedései révén előmozdította az aktív szubszidiaritás kultúráját. 53

---

²⁴ Az EUCO 12/24 tanácsi dokumentum 19. és 20. pontja.

²⁵ ST 10298/24 tanácsi dokumentum.

²⁶ ST 10127/24 tanácsi dokumentum.

²⁷ Az ST 10298/24 tanácsi dokumentum I. szakasza 1. pontjának 4. alpontja.

²⁸ Az ST 10298/24 tanácsi dokumentum II. szakaszának 8. pontja.

²⁹ ST 6681/23 + COR 1 tanácsi dokumentum.

³⁰ Az ST 10298/24 tanácsi dokumentum III. szakaszának 25. pontja.

³¹ Elérhető a Tanács nyilvános dokumentum-nyilvántartásában (CM 5236/24).

véleményt és négy állásfoglalást fogadott el³². Ezeknek a véleményeknek³³ és állásfoglalásoknak³⁴ a fele tartalmazott a szubszidiaritás és az arányosság elvének való megfelelésre vonatkozó külön utalást, vagy konkrét ajánlásokat e megfelelés javítására.

Az „Aktív szubszidiaritás: az EU minőségi jogalkotási programjának alapelve” című saját kezdeményezésű véleményében³⁵ a Régiók Bizottsága hangsúlyozta a különböző minőségi jogalkotási eszközök – például a szubszidiaritási és arányossági vizsgálat, a területi hatásvizsgálat és a vidéki térségekre gyakorolt hatások vizsgálata – szisztematikusabb, következetesebb és folyamatos alkalmazásának fontosságát a döntéshozatali ciklus során. Ennek nyomán az RB „Minőségi jogalkotás és aktív szubszidiaritás” irányítócsoportja (BRASS csoport) ajánlásokat fogadott el „Developing and enhancing the CoR’s policy and toolbox on better regulation”³⁶ (Az RB minőségi jogalkotással kapcsolatos politikájának és eszköztárának fejlesztése és bővítése) címmel, amelynek célja az RB minőségi jogalkotási eszközeinek észszerűsítése és további megszilárdítása. Különösen nagy jelentőséggel bírt a szubszidiaritással foglalkozó 11. konferencia³⁷ – amelynek fő témája a „Minőségi jogalkotás és aktív szubszidiaritás: az eredményesen működő EU kulcsai” volt –, mivel az egybeesett az új intézményi ciklus kezdetével. A konferencia következtetései³⁸ a „Minőségi jogalkotás és aktív szubszidiaritás: az eredményesen működő EU kulcsai” témakörében szintén ennek az átfogó megközelítésnek az alkalmazását sürgették.

A BRASS csoport irányította az RB különféle minőségi jogalkotási eszközeit, biztosítva köztük a koherenciát és a szinergiákat, valamint előmozdítva a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulását a hatékonyabb uniós jogalkotáshoz, annak a koncepció kidolgozásától az utólagos értékelésig terjedő életciklusa során. Ez a tevékenysége a következő szakaszokat foglalta magában: a trendek és problémák korai azonosítása (stratégiai előretekintés révén), szakpolitikák kidolgozása (a szubszidiaritás és az arányosság nyomon követése, területi hatásvizsgálatok és a vidéki térségekre gyakorolt hatások vizsgálata révén), a jogszabályok felülvizsgálata (a RegHub hálózaton keresztül a végrehajtásra összpontosítva), valamint a szakpolitikák esetleges felülvizsgálata (az RB-nek a jövőállásági platform munkájához való hozzájárulásán keresztül).

---

³² További részletekért lásd: [EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu).

³³ Az összesen 53 véleményből 26. Az 53 vélemény közül 10 jogi aktusokra vonatkozik, és 7 hivatkozik a szubszidiaritás elvére. A fennmaradó 43 vélemény nem jogalkotási javaslatokra vonatkozik – és adott esetben az RB eljárási szabályzata 55. cikkének 2. pontja szerint utalást tartalmazhat a szubszidiaritás elvére –, 19 említi a szubszidiaritást, 24 pedig nem említi azt kifejezetten.

³⁴ A 4 állásfoglalásból 2. Az RB [Az Európai Unió régióinak és városainak helyzete és politikai iránymutatás a 2024–2029-es Európai Bizottság számára](#) című állásfoglalása hangsúlyozza, hogy az aktív szubszidiaritás és a helyi és regionális önkormányzatok teljes körű bevonása elengedhetetlen az uniós szabályozási keret javításához. Támogatja a Draghi-jelentésben foglalt, a szubszidiaritás elvének intelligens és aktív alkalmazására irányuló javaslatokat, és kiemeli, hogy nemzeti, regionális és helyi szinten meg kell erősíteni az adminisztratív kapacitást.

³⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202405366&qid=1703059324693.

³⁶ „Developing and enhancing the CoR’s policy and toolbox on better regulation” (Az RB minőségi jogalkotással kapcsolatos politikájának és eszköztárának fejlesztése és bővítése) című ajánlások és azok melléklete: „Ensuring the sustainability and upgrade of the CoR better regulation activities” (Az RB minőségi jogalkotással kapcsolatos tevékenységei fenntarthatóságának és korszerűségének biztosítása). Hasonlóképpen, a „Charting the course to better EU law-making: optimisation of EU Treaties through inter-institutional cooperation with the European Committee of the Regions” (A jobb minőségű uniós jogalkotás felé vezető út kijelölése: az uniós szerződések optimalizálása a Régiók Európai Bizottságával folytatott intézményközi együttműködés révén) című tanulmány elemezte a meglévő uniós és az RB által alkalmazott minőségi jogalkotási eszközöket és folyamatokat, továbbá megvizsgálta, milyen lehetőségek nyílnak azok tökéletesítésére vagy újak létrehozására a Szerződések jelenlegi keretén belül, illetve a Szerződések esetleges módosításaival.

³⁷ <https://cor.europa.eu/en/plenaries-events/11th-subsidiarity-conference>.

³⁸ <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/cor-2024-03670-00-00-tcd-ref-en.pdf/content>.

Az RB szubszidiaritás-ellenőrzési tevékenységéhez³⁹ a 2024. évi éves szubszidiaritási munkaprogram⁴⁰ szolgált iránymutatással, amely az Európai Bizottság 2024. évi éves munkaprogramjából három kezdeményezést azonosított nyomonkövetési prioritásként, a helyi és regionális önkormányzatok egyértelmű politikai érdekeire való tekintettel. Az RB mindhárom témáról véleményt fogadott el és tett közzé⁴¹. A szubszidiaritással és az arányossággal kapcsolatos észrevételek helyi és regionális önkormányzatok közötti cseréjét elősegítette az RB-nek a szubszidiaritási munkaprogramban szereplő kezdeményezések szubszidiaritási szempontú értékelésével foglalkozó szubszidiaritási szakértői csoportja⁴², valamint a szubszidiaritás-ellenőrzési hálózat⁴³, mégpedig különösen a REGPEX-partnerek⁴⁴ hozzájárulásai révén, amelyek hét hozzájárulást nyújtottak be⁴⁵.

A területi hatásvizsgálatokra vonatkozó megújított stratégiájával⁴⁶ összhangban az RB véleményt fogadott el az európai területi együttműködés jövőjéről⁴⁷. Hangsúlyozta, hogy az európai térségi tervezési megfigyelőhálózat a területi ismeretek fejlesztésének és az ismeretbeli hiányosságok csökkentésének kulcsfontosságú szakpolitikai eszköze.

Az RB továbbra is hangsúlyozta a vidéki térségekre gyakorolt hatások vizsgálatának fontosságát, és „A régiók és a városok helyzete”⁴⁸ című éves jelentésében a vidékfejlesztést és a területi kohéziót támogató stratégiákat szorgalmazott, valamint elfogadta a Vidékfejlesztési Paktum koordinációs csoportjának nyilatkozatát az Európai Unió vidéki területeinek és vidékfejlesztési politikájának jövőjéről⁴⁹.

Az RB a Bizottsággal partnerségben továbbra is alkalmazta a jogalkotás minőségének javítását szolgáló utólagos eszközeit, és ennek keretében részt vett a jövőállósági platform munkájában. A 2024. évi nyolc vélemény közül kettőhöz kineveztek egy-egy RB-tagot előadónak⁵⁰. Az RB RegHub hálózata 2024-ben négy konzultációt folytatott, amelyek közül kettő a jövőállósággal kapcsolatos véleményeket támogatta.

Az RB frissítette „Practical guide on monitoring compliance with the subsidiarity principle and

---

³⁹ <https://cor.europa.eu/en/our-work/cooperations-and-networks/subsidiarity-monitoring-network>.

⁴⁰ <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Publications/Documents/cor-2023-04735-07-00-nb-tra-en.pdf>.

⁴¹ ENVE-VII/050 „Az uniós éghajlat-politika jövője: a mérséklési célok és az alkalmazkodási kihívások összehangolása”; ENVE-VII/047 „Reziliens vízgazdálkodás az éghajlati válság elleni küzdelem érdekében az uniós kék megállapodás keretében”; ENVE-VII/045 „A szélerőre vonatkozó európai cselekvési terv”.

⁴² <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/whatis/Pages/Subsidiarity-Expert-Group.aspx>.

⁴³ https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Documents/SMN%20-%20List%20of%20Network%20Partners/SMN_List_of_Network_Partners.pdf.

⁴⁴ A szubszidiaritás-ellenőrzési hálózat alcsoportja, amely a régiókat képviselő, jogalkotói hatáskörrel rendelkező parlamenteket vagy közgyűléseket tömöríti.

⁴⁵ Ezek a hozzájárulások magukban foglalják az egyes regionális parlamentek (felső-ausztriai tartományi parlamentek, katalán regionális parlament, Friuli-Venezia Giulia regionális közgyűlés, valamint a bajor tartományi parlament) és a regionális kormányzatok (alsó-ausztriai tartományi kormány) által elfogadott álláspontokat.

⁴⁶ <https://cor.europa.eu/hu/teruleti-hatasvizsgalatok>.

⁴⁷ COTER-VII/038 – „Az európai területi együttműködés (ETE) jövője 2027 után”.

⁴⁸ https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/news/new-cor-report-regions-call-strategies-supporting-rural-development-and-territorial-cohesion_en.

⁴⁹ https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/publications/rural-pact-coordination-group-rpcg-declaration-future-rural-areas-and-rural_en.

⁵⁰ Mark Speich-et (Németország/EPP) az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Igazságos Átmenet Alap értékeléséhez, Anne Karjalainent (Finnország/PES) pedig az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) értékeléséhez.

contesting its infringements”⁵¹ (*Gyakorlati útmutató a szubszidiaritás elvének való megfelelés nyomon követéséhez és a jogsértések vitatásához*) című dokumentumát. A legújabb fejlemények figyelembevétele érdekében átfogó keretet biztosít a szubszidiaritás elvének értelmezéséhez az RB konzultatív munkája során.

A többi uniós intézménnyel való együttműködés keretében az RB megújított együttműködési megállapodásokat írt alá mind az Európai Bizottsággal, mind az Európai Parlamenttel. Az előbbi⁵² a többszintű kormányzásra és a szubszidiaritásra, az utóbbi⁵³ a minőségi jogalkotásra és a területi hatásvizsgálatokra összpontosít. Mindkettő kiemeli, hogy fokozottabb helyi és regionális részvételre van szükség az uniós szakpolitikai döntéshozatal során, valamint a jobb szabályozásra és a hatékonyabb szubszidiaritásra vonatkozó erőteljes hivatkozásokat is tartalmaz.

2.5. AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA

Az Európai Unió Bírósága (a Bíróság) 2024-ben számos ítéletet hozott a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazására vonatkozóan.

A szubszidiaritás elvét illetően a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság az 1/2003/EK tanácsi rendelet szerinti eljárás megindítására vonatkozó hatáskörét – ebben az esetben egy olyan nemzeti versenyhatóság kérésére, amely korábban már megkezdte az eljárást az ügyben – az 1/2003/EK tanácsi rendelet 11. cikkének (6) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelelően gyakorolta, és az ilyen hatáskörgyakorlás nem tekinthető az érintett tagállam előjogai csorbításának, sem a szubszidiaritás elve megsértésének⁵⁴.

Egy másik ügyben a Törvényszék tisztázta, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló (2.) jegyzőkönyv kizárólag a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása tekintetében biztosít szerepet a nemzeti parlamenteknek, az arányosság elvének való megfelelés tekintetében nem⁵⁵.

Az arányosság elvét illetően a Bíróság pontosította az elvből fakadó azon követelményeket, amelyek a politikai, gazdasági vagy társadalmi döntéseket érintő területeken az uniós jogalkotóra annak széles körű mérlegelési jogköre gyakorlásakor vonatkoznak. Az uniós jogalkotó által 2020 júliusában elfogadott mobilitási csomaggal szemben több tagállam által benyújtott kifogásokról szóló ítéletben a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a jogalkotónak bizonyítania kell, hogy helyesen gyakorolta mérlegelési jogkörét, figyelembe véve az azon helyzettel kapcsolatos valamennyi releváns tényt és körülményt, amelyet az aktus szabályozni kívánt⁵⁶. A jogalkotónak ezért világosan és egyértelműen be kellene tudnia nyújtani és ki kellene tudnia fejteni azokat az alapvető tényeket, amelyeket figyelembe kellett vennie e jogi aktus vitatott intézkedéseinek

---

⁵¹ Átfogó keretet biztosít a szubszidiaritás elvének értelmezéséhez az RB konzultatív munkája során. https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Publications/SiteAssets/Pages/Publicationsandstudies-/Guide_on_Subsidiarity_Reviewed_2024.pdf.

⁵² A III. fejezet a szubszidiaritás és az arányosság végrehajtására, a többszintű kormányzásra és a minőségi jogalkotásra összpontosít.

⁵³ Együttműködés a minőségi jogalkotás és az aktív szubszidiaritás terén az uniós jogszabályok területi hatásainak vizsgálatai révén, melynek keretében az RB időszzerű jelentéseket nyújt be az Európai Parlamentnek, és mindkét fél részt vehet egymás ülésein e jelentések megvitatása céljából.

⁵⁴ A Törvényszék 2024. október 2-i ítélete, Crown Holdings és Crown Cork & Seal Deutschland Holdings kontra Bizottság, T-587/22, ECLI:EU:T:2024:661, 75–81. pont (fellebbezés folyamatban: C-855/24 P. sz. ügy).

⁵⁵ A Törvényszék 2024. november 27-i ítélete, Nord Stream 2 AG kontra Európai Parlament és Tanács, T-526/19 RENV, ECLI:EU:T:2024:864, 310–311. pont (fellebbezés folyamatban: C-118/25 P. sz. ügy).

⁵⁶ A Bíróság 2024. október 4-i ítélete, Litvánia és mások kontra Európai Parlament és Tanács, C-541/20–C-555/20. sz. ügy, ECLI:EU:T:2024:818, 218–220., valamint 240–244. pont.

megalapozásához, és amelyektől mérlegelési jogkörének gyakorlása függött. Ami az ezen alapvető adatok rögzítésének formáját illeti, a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a jogalkotó figyelembe veheti a hatásvizsgálatokat és az információk bármely más forrását. Megsemmisítette azt a rendelkezést, amely arra kötelezi a nemzetközi fuvarozásra használt járműveket, hogy nyolc héten belül visszatérjenek az érintett fuvarozási vállalkozás letelepedés szerinti tagállamában található egyik működési központba⁵⁷, és amelyet a jogalkotási tárgyalások során illesztettek be a szövegbe. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy a társjogalkotók nem mutatták be és nem fejtették ki világosan és egyértelműen azokat az alapvető adatokat, amelyek alapján e kötelezettséget elfogadták, és amelyektől a mérlegelési jogkörük gyakorlása függött. Nem bizonyították tehát, hogy elegendő információval rendelkeztek ahhoz, hogy értékelni tudják a járművek visszatérésére vonatkozó kötelezettség arányosságát⁵⁸. Mivel a társjogalkotók nem bizonyították, hogy megvizsgálták a rendelkezés arányosságát, a Bíróságnak nem kellett ellenőriznie, hogy az arányos-e.

2024-ben egy nemzeti parlamenti kamara (a francia *Assemblée nationale*) első alkalommal élt a (2) jegyzőkönyvben előírányzott azon lehetőséggel, hogy a szubszidiaritás elvének megsértése miatt keresetet nyújtson be a Bírósághoz egy jogalkotási aktus (a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló (EU) 2024/1351 rendelet) megsemmisítése iránt⁵⁹.

3. A SZUBSZIDIARITÁS-ELLENŐRZÉSI MECHANIZMUS ALKALMAZÁSA A NEMZETI PARLAMENTEK ÁLTAL

3.1. ÁTTEKINTÉS

A nemzeti parlamentek továbbra is ellenőrizték, hogy a jogalkotási javaslatok megfelelnek-e a szubszidiaritás elvének. Ennek eredményeként a Bizottság **14 indokolt véleményt**⁶⁰ kapott a nemzeti parlamentektől 2024-ben⁶¹, az intézményi átmenet évében, amikor az új jogalkotási és politikai kezdeményezések alacsonyabb száma jellemzően kevesebb véleményt szokott eredményezni a nemzeti parlamentektől.

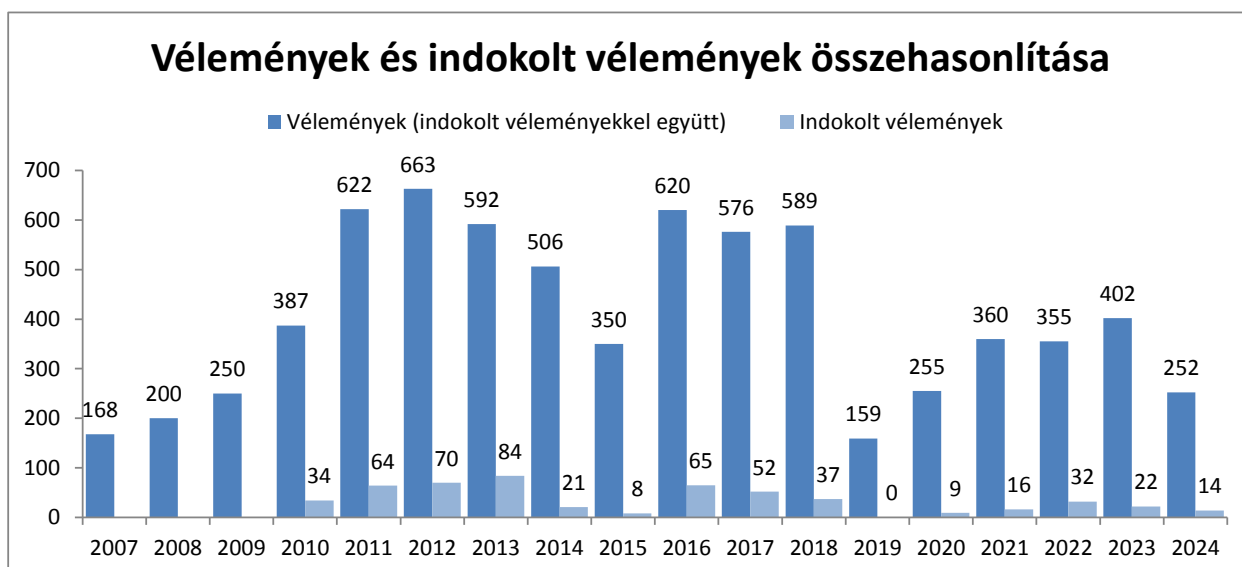
⁵⁷ A 2020. július 15-i (EU) 2020/1055 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2020 L 249., 17. o.) 1. cikkének 3. pontja, annyiban, amennyiben beillesztette az (1) bekezdés b) pontját a közúti fuvarozói szakma gyakorlására vonatkozó feltételek közös szabályainak megállapításáról szóló, 2009. október 21-i 1071/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009 L 300, 51. o.) 5. cikkébe.

⁵⁸ A Bíróság 2024. október 4-i ítélete, Litvánia és mások kontra Európai Parlament és Tanács, 718–737. pont.

⁵⁹ Ügyszám: C-553/24. sz. ügy: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202405616; az eljárás még folyamatban van.

⁶⁰ A (2.) jegyzőkönyv értelmében a jogalkotási aktus tervezetének továbbításától számított nyolc héten belül bármely nemzeti parlament vagy nemzeti parlament kamarája az EU hivatalos nyelvein indokolt véleményt adhat ki, amelyben ismerteti, miért véli úgy, hogy a szóban forgó tervezet nem egyeztethető össze a szubszidiaritás elvével. Lásd még a 61. lábjegyzetet.

⁶¹ Ez a szám a (2.) jegyzőkönyv alapján a parlamenti kamaráktól 2024-ben összesen beérkezett indokolt vélemények számára utal. Azoknak a bizottsági dokumentumoknak a felsorolását, amelyekkel kapcsolatban a Bizottság indokolt véleményt kapott, lásd az 1. mellékletben.

Megjegyzés: a pontozott vonal a lineáris lefelé mutató trendet jelöli.

Az előző két évvel összehangban 2024-ben az összes indokolt vélemény nagy része egyetlen nemzeti parlamenttől, a svéd *Riksdagtól* származott. 2024-ben 6 indokolt véleményt adott ki, ami az összes vélemény több mint 40 %-át tette ki. A többi indokolt vélemény 2024-ben megoszlott a francia *Sénat* (2), az ír *Houses of the Oireachtas* (2), a cseh *Poslanecká sněmovna* (1), az olasz *Camera dei Deputati* (1), a magyar *Országgyűlés* (1) és a máltai *Kamra tad-Deputati* (1) között. Ez azt jelenti, hogy 2024-ben a 39 nemzeti parlamentből vagy kamarából 8 adott ki indokolt véleményt, mely szám összhangban van a korábbi évekkal.

Téma szempontjából a 2024-ben beérkezett 14 indokolt vélemény széles körben oszlott meg: 11 különböző bizottsági javaslatához kapcsolódtak, amelyek egyikére vonatkozóan sem nyújtottak be – az előző évhez hasonlóan – háromnál több indokolt véleményt. A legtöbb indokolt vélemény a „Vállalkozás Európában: a társaságiadó-keret” (BEFIT-) irányelvjavaslatához kapcsolódott: 3

indokolt vélemény, amely 6 szavazatnak felelt meg⁶². Ez megközelítette azt a küszöbértéket, melynek elérésekor a Bizottságnak összesített választ kell adnia⁶³, de messze volt egy olyan „sárga lapos” eljárás megindításától, amely arra kötelezné a Bizottságot, hogy indokolja javaslatának fenntartását, módosítását vagy visszavonását. Az egyetlen másik javaslat, amelyhez 1-nél több indokolt véleményt nyújtottak be, a harmadik országok nevében végzett érdekképviselői átláthatóságára vonatkozó harmonizált belső piaci követelmények megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat volt; ehhez 2 indokolt vélemény érkezett, melyek 4 szavazatnak feleltek meg. A fennmaradó 9 javaslatához csak 1-1 indokolt véleményt nyújtottak be.

A következő 3.2. szakasz az egynél több indokolt véleményt kiváltó javaslatok kiemelt eseteit tárgyalja. Az 1. melléklet tartalmazza az összes indokolt vélemény részletes adatait.

3.2. KIEMELT ESETEK

Az **európai társaságiadó-keretről**⁶⁴ szóló (BEFIT-) javaslat 3 indokolt véleményt⁶⁵ és a politikai párbeszéd részeként 4 véleményt⁶⁶ eredményezett, amelyek aggályokat fogalmaztak meg a hatállyal, a szubszidiaritással és az ütemezéssel kapcsolatban. Valamennyi indokolt vélemény és egy, a politikai párbeszéd részeként benyújtott vélemény azzal érvelt, hogy az EU nem rendelkezik hatáskörrel a közvetlen adózás területén. A legtöbb vélemény érveként hozta fel azt is, hogy a javaslat tagállamokra gyakorolt hatásait nem értékelték megfelelően, és azok nem egyértelműek. Több kamara is hangsúlyozta, hogy meglátásuk szerint ez a javaslat káros hatással lehet az országukra nézve; például a nyereség újraelosztása inkább a nagy tagállamok javát szolgálná (az ír *Houses of the Oireachtas*), az egységes adóalap hátrányosan érintené a nemzeti rendszert (a német *Bundesrat*), valamint a javaslat korlátozhatja az innovációt támogató saját nemzeti beruházások hatását (a lengyel *Senat*). A német *Bundesrat* továbbá elutasította a határokon átnyúló veszteségelírás lehetőségét is, és azt javasolta, hogy halasszák el a javaslat végrehajtását, mivel a 2028-as határidő túl korai lenne az összes különböző adózási modell összevonásához. Az olasz *Camera dei Deputati* úgy vélte, hogy a javaslat megfelel a szubszidiaritás elvének, és általánosságban támogatta annak célkitűzéseit, például az EU-ban működő (nagy) vállalatcsoportok adóköteles jövedelmének kiszámítására vonatkozó közös szabályok megállapítását. Ugyanakkor rámutatott arra, hogy további lépéseket kell tenni a társaságiadó-rendszerekre vonatkozóan, mivel az adóalapokra korlátozódó szabályozási minimumok önmagukban nem elegendőek az Unión belüli tisztességtelen adóverseny csökkentéséhez. Több parlament is rámutatott arra, hogy ez a javaslat mind a vállalkozások, mind a közigazgatási szervek számára növelné az adminisztratív terheket.

Válaszaiban a Bizottság fenntartotta, hogy a javaslat tiszteletben tartja a szubszidiaritás és az arányosság elvét, mivel célja kizárólag a nagy vállalatcsoportok adóköteles jövedelmének meghatározására vonatkozó közös szabályok megállapítása. Kijelentette, hogy a javaslat nem

---

⁶² Minden nemzeti parlament két szavazattal rendelkezik. A kétkamarás rendszerekben minden kamarának egy szavazata van.

⁶³ A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy összesített választ ad, ha egy javaslat „jelentős” számú indokolt véleményt vált ki (ebben az összefüggésben a „jelentős” azt jelenti, hogy az indokolt vélemények száma legalább hét nemzeti parlamenti szavazatnak felel meg), még akkor is, ha a javaslat nem váltott ki elegendő indokolt véleményt a „sárga lapos” eljárás küszöbértékének eléréséhez, ami a jogiaktus-tervezet kötelező felülvizsgálatát vonja maga után. A „sárga lapos” eljárás küszöbértéke akkor minősül elértnek, ha a nemzeti parlamentektől kapott indokolt vélemények száma eléri a hozzájuk rendelt összes szavazat legalább egyharmadát (azaz 54-ből 18-at). A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozóan benyújtott jogalkotási aktusok tervezete esetében a szavazatküszöb a szavazatok egynegyede (54-ből 14).

⁶⁴ COM(2023) 532 final.

⁶⁵ Az ír *Dáil* és *Seanad Éireann*, a máltai *Kamra tad-Deputati*, a svéd *Riksdag*.

⁶⁶ A német *Bundesrat*, a lengyel *Senat*, az olasz *Camera dei Deputati* és a cseh *Senát*.

korlátozza a nemzeti hatásköröket az adózás területén, mivel a tagállamok továbbra is önállóan határozhatják meg saját adókulcsaikat és adópolitikájukat. Az egységes adóalap létrehozásának lehetséges kockázatait illetően a Bizottság megjegyezte, hogy a javaslat célja a megfelelési költségek csökkentése, és ezzel párhuzamosan Unió-szerte egyenlő versenyfeltételek megteremtése. A Bizottság azt is jelezte, hogy a javaslat révén megvalósuló egyszerűsítés és harmonizáció vonzóbbá tenné az EU-t a beruházások számára, ezáltal megelőzve a kedvezőtlen hatásokat. Hasonlóképpen hivatkozott a hatásvizsgálatra is. Becslései szerint a legfrissebb adatok alapján a javaslat akár 65 %-kal is csökkentheti a megfelelési költségeket. Az ütemtervet illetően a Bizottság – elismerve, hogy elegendő időre van szükség az alkalmazkodáshoz – jelezte, hogy a javaslat a 2028. július 1-jei javasolt végrehajtás után négy és fél éves átmeneti időszakot irányoz elő. Felhívta továbbá a figyelmet az adminisztratív eljárások egyszerűsítésére, amely az adóköteles jövedelem kiszámítására vonatkozó egységes és egyszerűsített szabályok révén az adminisztratív terhek csökkenésével fog járni. A Bizottság azt is hangsúlyozta, hogy a javaslatnak nem célja a nemzeti adórendszerek közötti lehető legnagyobb fokú harmonizáció megvalósítása.

A **harmadik országok nevében végzett érdekképviselő átláthatóságáról** szóló javaslat⁶⁷ 2 indokolt véleményt és a politikai párbeszéd keretében 5 véleményt váltott ki. A francia *Sénat*, a magyar *Országgyűlés*, az olasz *Senato della Repubblica* és az olasz *Camera dei Deputati* kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy helyénvaló-e az irányelv egyetlen jogalapjaként az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikkét alkalmazni. Az *Országgyűlés*, valamint az ír *Dáil* és *Seanad Éireann* indokolt véleményeikben azzal érveltek, hogy a javaslat sérti a szubszidiaritás elvét, mivel maximális mértékű harmonizációt írna elő, és korlátozná a tagállamok mérlegelési jogkörét. Ez potenciálisan az átláthatósági normák enyhítéséhez vezetne a szigorúbb szabályozással rendelkezők esetében. Ezt az érvet a *Camera dei Deputati* és a francia *Sénat* is osztotta. Az *Országgyűlés* kétségbe vonta az uniós szintű fellépés szükségességét és hozzáadott értékét, megjegyezve, hogy a meglévő nemzeti szabályozások elegendőek, és hogy a tagállamok közel fele egyáltalán nem szabályozza ezt a területet. Emellett a cseh *Senát* felkérte a kormányát, hogy csak akkor támogassa a javaslatot, ha azt lényegesen módosítják, a holland *Eerste Kamer* pedig kérdéslistát nyújtott be a javaslattal kapcsolatban.

Válaszaiban a Bizottság részletesen indokolta az EUMSZ 114. cikkének alkalmazását, és jelezte, hogy a javaslat alkalmas arra, hogy lefedje az egységes piacon működő szolgáltatókat, és kezelje a belső piac működését érintő, a tagállamok rendelkezései közötti különbségeket. Rámutatott arra, hogy a javaslat tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét, mivel olyan határokon átnyúló kérdésekkel foglalkozik, amelyeket a tagállamok külön-külön nem tudnak hatékonyan megoldani. Hangsúlyozta továbbá, hogy a javasolt intézkedések arányosak az átláthatóság biztosításának céljával. A Bizottság kiemelte továbbá az uniós szintű szabályozás hozzáadott értékét a belső piac széttöredezettségének megelőzése és a harmadik országok érdekképviselői tevékenységei nemzeteken átvívelő jellegének kezelése szempontjából, melyek összehangolt megközelítést tesznek szükségessé. A „maximális harmonizáció” megközelítés indokaként a szabályozási arbitrázs megelőzését és egyenlő versenyfeltételek megteremtését, a megfelelési költségek csökkentését és a szabályozási standardokban a negatív verseny elkerülését említette.

4. A NEMZETI PARLAMENTEKSEL ÍRÁSBAN FOLYTATOTT POLITIKAI PÁRBESZÉD

A Bizottság nemzeti parlamentekkel fenntartott kapcsolatai a (2.) jegyzőkönyvben létrehozott szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmuson túlmenően tevékenységek széles körére terjednek ki,

---

⁶⁷ COM(2023) 637 final – A harmadik országok nevében végzett érdekképviselő átláthatóságára vonatkozó harmonizált belső piaci követelmények megállapításáról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvvel irányuló javaslat.

különösen a 2006-ban kezdeményezett politikai párbeszédre. Ez a párbeszéd megkönnyíti az írásbeli eszmecserét azokkal a bizottsági kezdeményezésekkel kapcsolatban, amelyekhez a nemzeti parlamentek hozzá kívánnak járulni, valamint azokról a kérdésekről, amelyeket saját kezdeményezésükre kívánnak felvetni. 2024-ben a Bizottság jelentős mértékben javította annak módját, ahogyan a nemzeti parlamentek véleményeit és indokolt véleményeit, valamint válaszait nyilvánosan hozzáférhetővé teszi. Új online adatbázist⁶⁸ hozott létre, amely – számos szűrési lehetőséget kínálva – lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy könnyebben hozzáférjenek a Juncker elnök vezette Bizottság 2014-es indulása óta született vélemények és válaszok teljes köréhez.

Ezenkívül a politikai párbeszéd szóbeli dimenziót is tartalmaz, amelyet az 5. fejezetben ismertetünk.

4.1 ÁLTALÁNOS ÉSZREVÉTELEK

2024-ben a nemzeti parlamentek **252 véleményt** küldtek a Bizottságnak, ami a 2023. évi 402 véleményhez képest jelentős csökkenést jelent, de jellemző az intézményi átmenet évére. Mindazonáltal a 2019-ben tapasztalt igen markáns változáshoz képest – amikor a 2018. évinél 73 %-kal kevesebb vélemény érkezett – 2024-ben a csökkenés szerényebb volt, és a vélemények száma csak 33 %-kal maradt a 2023. évi szám alatt. Az Ursula von der Leyen vezette első Bizottság hivatali ideje alatt beérkezett vélemények teljes száma továbbra is jelentősen alacsonyabb volt, mint a második Barroso-Bizottság és a Juncker-Bizottság idején kapott vélemények száma.

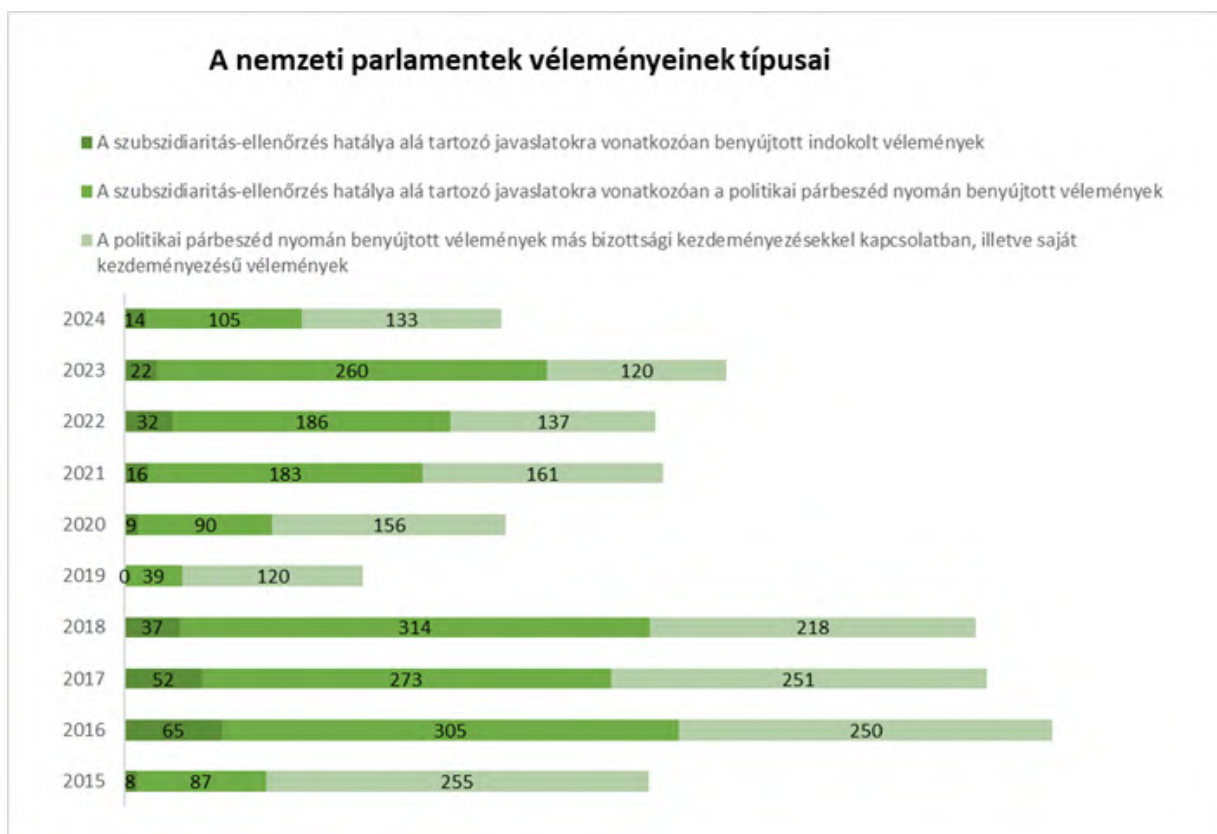
A nemzeti parlamentek továbbra is igénybe vették a politikai párbeszéd által kínált különböző kommunikációs módokat. E tekintetben különösen említésre méltó a litván *Seimas* két saját kezdeményezésű véleménye. Ezeket a parlamentek egy csoportjának a COSAC 2024. novemberi plenáris ülésének előkészítéseként tartott külön ülésén megvitatták, majd különböző kamarák közösen aláírták azokat (az egyik véleményt 11, a másikat 10 további kamara), és továbbküldték a Bizottságnak. A Bizottság által az ezen éves jelentés korábbi kiadásában alkalmazott módszertannal⁶⁹ való összhang biztosítása érdekében ez a két dokumentum összesen 23 véleménynek felel meg. Ez a megközelítés további következményekkel jár, és ezekre a jelentés kitér, valamint észrevételeket is fűz hozzájuk. Ilyen például a saját kezdeményezésű vélemények jelentősen magasabb aránya (36, szemben az előző években tapasztalt átlagosan 10 ilyen véleménnyel), vagy az, hogy két olyan kamara, amely 2016 óta nem vett részt a Bizottsággal folytatott politikai párbeszédben, 2024-ben ismét részt vett abban.

---

⁶⁸ <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/home>.

⁶⁹ Az ezen éves jelentés korábbi kiadásában alkalmazott módszertan szerint, ha egy véleményt különböző kamarák közösen írnak alá, akkor az annyi véleménynek felel meg, mint ahány kamara aláírta. A múltban gyakori volt, hogy a Bizottság közösen aláírt véleményeket kapott Csehország (kétkamarás), Magyarország (egykamarás), Lengyelország (kétkamarás) és Szlovákia (egykamarás) kamaráitól, mely vélemények így hat véleménynek feleltek meg.

E 252 vélemény alaposabb vizsgálata azt mutatja, hogy 119 (47 %) a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus⁷⁰ hatálya alá tartozó jogalkotási javaslatokhoz kapcsolódott, és ezek közül 14 (az összes vélemény 5,6 %-a) volt indokolt vélemény. A fennmaradó 133 vélemény (53 %) főként nem jogalkotási kezdeményezésekre (leginkább közleményekre, de fehér könyvekre és bizonyos nyilvános konzultációkra is) vonatkozott, vagy olyan saját kezdeményezésű vélemény volt, amely nem kapcsolódott közvetlenül a Bizottság valamely kezdeményezéséhez (36 vélemény). Az eloszlás hasonló az előző, 2019-es átmeneti évhez.

A nemzeti parlamentek vagy kamarák által felvetett kérdésekről a Bizottságon belül tájékoztatják annak érintett tagjait és szervezeti egységeit, akik azután a válaszokat megfogalmazzák. A jogalkotási javaslatok esetében tehát a felvetett kérdéseket a Bizottság azon képviselőinek továbbítja, akik részt vesznek a társjogalkotók közötti tárgyalásokban.

4.2. RÉSZVÉTEL ÉS AZ ÉRINTETT KÉRDÉSEK KÖRE

Az előző évekhez hasonlóan a Bizottságnak megküldött vélemények száma jelentős eltéréseket mutatott a nemzeti parlamentek között. Részben a már említett, közösen aláírt saját kezdeményezésű vélemények miatt azon nemzeti parlamentek vagy kamarák száma, amelyek *nem* adtak ki véleményt, 2024-ben 39 kamaráról 6-ra⁷¹ csökkent⁷². Ez azt jelenti, hogy mindössze 3

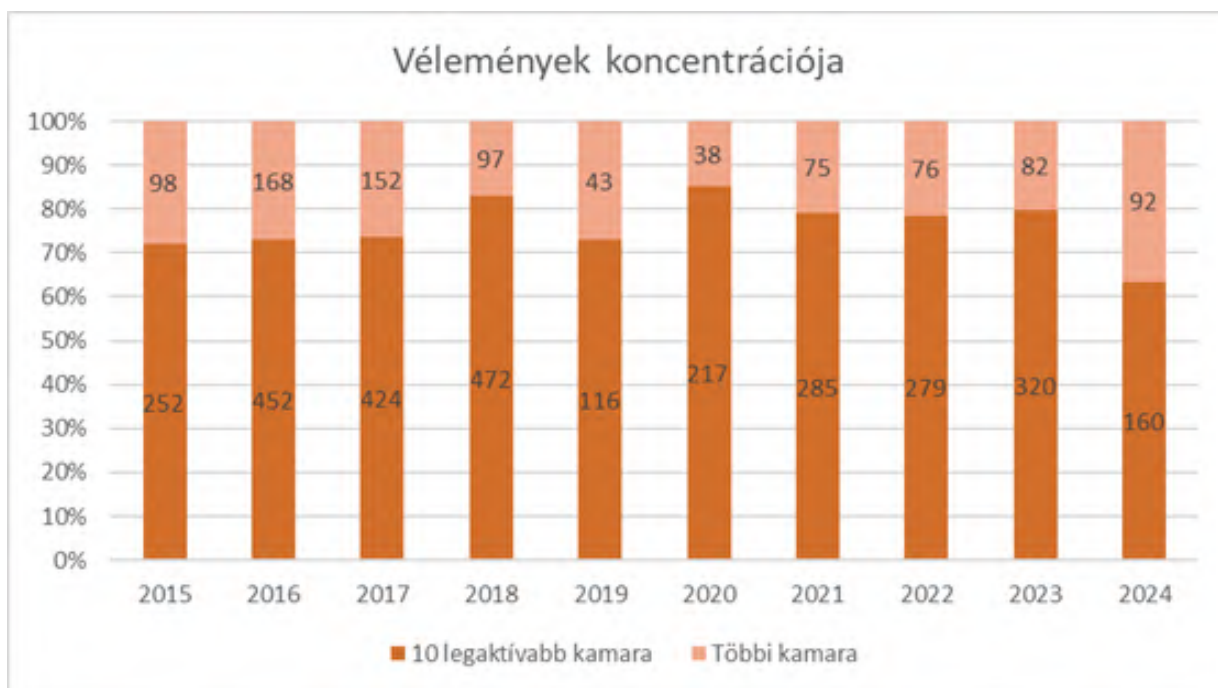
⁷⁰ A szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmusról és a politikai párbeszédéről bővebb információ a következő internetcímen érhető el: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/adopting-eu-law/relations-national-parliaments_hu. Az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozó szakpolitikai területekhez kapcsolódó jogalkotási javaslatok esetében a nemzeti parlamentek nem végeznek szubszidiaritás-ellenőrzést.

⁷¹ Lásd: 3. melléklet.

⁷² 2023: 9; 2022: 7; 2021: 8; 2020: 12; 2019: 17; 2018: 10.

tagállam parlamentje⁷³ *nem* vett részt az írásbeli politikai párbeszédben. A részt vevő 33 kamarából 6⁷⁴ csak a közösen aláírt saját kezdeményezésű véleményeken keresztül vett részt.

A **10 legaktívabb kamara 160 véleményt adott ki (ez az összes vélemény 63,5 %-a)**. Ez figyelemre méltó kivétel az elmúlt 9 évben megfigyelt tendencia alól⁷⁵, amely szerint a 10 legaktívabb kamara átlagosan az összes vélemény mintegy 80 %-át adta ki. 2024-ben a 10 legaktívabb kamara a román *Camera Deputaților* (41), az olasz *Camera dei Deputati* (26), a spanyol *Cortes Generales* (18), a német *Bundesrat* (17), a cseh *Senát* (16), a román *Senat* (15), a cseh *Poslanecká sněmovna* (14), a francia *Sénat* (13), az olasz *Senato della Repubblica* (12) és a svéd *Riksdag* (11) volt. Ezek közül kilenc 2023-ban is a legaktívabb kamarák közé tartozott. Az egyes kamarák által küldött vélemények számát lásd a 2. mellékletben.

A korábbi évekhez hasonlóan a vélemények jellegét tekintve különbségek voltak az egyes nemzeti parlamentek és kamarák között. Néhányan elsősorban annak ellenőrzésére összpontosítottak, hogy a Bizottság adott javaslata megfelel-e a szubszidiaritás és az arányosság elvének⁷⁶, míg mások részletesebb észrevételeket tettek a javaslatok tartalmával kapcsolatban, vagy olyan saját kezdeményezésű véleményeket nyújtottak be, amelyek nem hivatkoztak konkrét bizottsági javaslatra. 2024-ben a Bizottsághoz 38⁷⁷ saját kezdeményezésű vélemény érkezett, amelyek témák széles körét ölelték fel – az uniós úrjogszabálytól, a külső határok védelmétől, a mezőgazdasági eredetű nitrátok által okozott vízszennyezéstől a közbeszerzésig. Az egynél több saját kezdeményezésű véleményben tárgyalt témák a következők voltak: a 2027 utáni közös agrárpolitika, a közel-keleti helyzet és a 2004-es bővítés 20. évfordulója, valamint ide tartoztak a litván *Seimas* által kezdeményezett, a cseppfolyósított földgáz Oroszországból történő behozatalának leállításáról és a külső határok védelméről szóló, fent említett, közösen aláírt saját kezdeményezésű vélemények. A nemzeti parlamentek véleményeket adtak ki a kifelé irányuló

⁷³ Bulgária, Dánia és Ausztria nemzeti parlamentjei. 2023: 6; 2022: 5.

⁷⁴ A ciprusi *Vouli ton Antiprosopon*, az észt *Riigikogu* (korábbi vélemény 2016-ban), a lett *Saeima* (korábbi vélemény 2016-ban), a lengyel *Szejm*, a finn *Eduskunta* és a német *Bundestag*.

⁷⁵ 2023: 80 %, 2022: 79 %, 2021: 79 %, 2020: 85 %, 2019: 73 %, 2018: 83 %, 2017: 74 %, 2016: 73 %.

⁷⁶ Például a spanyol *Cortes Generales* és a portugál *Assembleia da República*.

⁷⁷ Ezek közül 23 a litván *Seimas* által kezdeményezett és közösen aláírt, az Oroszországból származó cseppfolyósított földgáz behozatalának leállításáról és a külső határok védelméről szóló két saját kezdeményezésű vélemény volt.

befektetésekről, az exportellenőrzésekről, a potenciálisan kettős felhasználású technológiákra irányuló kutatás és fejlesztés fokozott támogatásának lehetőségeiről szóló, valamint a „Hogyan lehet kielégíteni Európa digitális infrastruktúrájának igényeit?” című fehér könyvekről. Bár a politikai párbeszéd intenzitása 2024-ben csökkent, észrevehetően néhány olyan javaslatra koncentrált, amelyek jelentős figyelmet kaptak a nemzeti parlamentek részéről, szemben az indokolt véleményekkel, amelyek – amint arra fentebb rámutattunk – többnyire különféle javaslatok között oszlottak meg.

4.3. A POLITIKAI PÁRBESZÉD KERETÉBEN MEGFOGALMAZOTT VÉLEMÉNYEK FŐBB TÉMAI

A legtöbb véleményt a következő javaslatok váltották ki:

1. A Bizottság 2024. évi munkaprogramja (10 vélemény⁷⁸).
2. A gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló anyagok elleni küzdelemről szóló irányelvjavaslat⁷⁹ (8 vélemény).
3. Az európai üzemi tanácsokról szóló irányelv módosításáról szóló javaslat, a migráncsempészség és az emberkereskedelem megelőzésével, felderítésével és kivizsgálásával kapcsolatos rendőrségi együttműködés megerősítéséről, valamint az Europol által az ilyen bűncselekmények megelőzéséhez és az ellenük folytatott küzdelemhez nyújtott támogatás megerősítéséről szóló javaslat, a BEFIT-javaslat*, valamint a harmadik országok nevében végzett érdekképviselői átláthatóságáról szóló javaslat* (mindegyikre vonatkozóan 7 vélemény).
4. A gyakornokokról szóló irányelvre irányuló javaslat és az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló javaslat (mindkettőhöz 6 vélemény).

Emellett ezen éves jelentés előző kiadásához 2024-ben két véleményt is benyújtottak, amelyekkel e szakasz végén foglalkozunk.

A korábbi évekhez hasonlóan 8 nemzeti parlament elemezte a **Bizottság 2024. évi munkaprogramját**⁸⁰, amelyre vonatkozóan 10 véleményt nyújtottak be (2024-ben 7-et, 2023-ban pedig 3-at⁸¹). Ez megegyezett a Bizottság 2023. évi munkaprogramjával kapcsolatban beérkezett vélemények számával. Ezek a vélemények a különböző kamarák által a programnak a saját nemzeti politikáik összefüggésében vizsgált prioritásaival kapcsolatban elvégzett elemzéseket tükrözték. A COSAC 42. féléves jelentése szerint⁸² a kamarák közel 90 %-a különböző szinteken vitatja meg a Bizottság munkaprogramját: szinte minden esetben az uniós ügyekkel foglalkozó bizottságok szintjén, az esetek mintegy felében más bizottságokban, és több mint egyharmaduk esetében pedig plenáris üléseken.

---

⁷⁸ 2023-ban három ilyen véleményt nyújtottak be.

⁷⁹ A 3. melléklet felsorolja azokat a bizottsági kezdeményezéseket, amelyekkel kapcsolatban legalább öt vélemény érkezett. A csillaggal (*) jelölt javaslatokra vonatkozó vélemények nem kerültek be ebbe a szakaszba, mivel azok legalább három indokolt véleményt is kiváltottak, és ezért már szerepelnek e jelentés 3.2. szakaszában.

⁸⁰ COM(2023) 638 final – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A Bizottság 2024. évi munkaprogramja – Ma cselekszünk, hogy felkészüljünk a holnapra.

⁸¹ A horvát *Hrvatski Sabor*, a holland *Eerste és Tweede Kamer*, a litván *Seimas*, a luxemburgi *Chambre des Députés*, a szlovák *Národná Rada* és a román *Camera Deputaţilor* nyújtott be véleményt 2024-ben. A francia *Sénat*, a román *Senat* és a svéd *Riksdag* is küldött véleményt 2023 decemberében.

⁸² <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a89279be0201927ba2f1630010/42nd+Bi-annual+Report+of+COSAC+final+version+adopted.pdf>.

A nemzeti parlamenteknek a 2024. évi munkaprogrammal kapcsolatos véleményeiből kiderült, hogy konszenzus van az Unió előtt álló legfontosabb kihívásokkal kapcsolatban. A vélemények széles körben támogatták Ukrainát, az európai védelmi ipari stratégia kidolgozását, valamint a bővítési folyamat érdemeken és uniós értékeken alapuló felgyorsítását. Számos kamara hangsúlyozta a külpolitikai partnerségek fontosságát, például Afrikával, valamint a keleti partnerség és a déli szomszédság további támogatását. Egyetértettek abban is, hogy foglalkozni kell az éghajlatváltozás kérdésével, különös figyelmet fordítva a 2040-ig tartó időszakra vonatkozó csökkentési cél meghatározására és az igazságos átmenet biztosítására. Több kamara hangsúlyozta a vízgazdálkodás rezilienciájának, a fenntartható mezőgazdaságnak és az élelmezésbiztonságnak a fontosságát. Emellett konszenzus volt arról is, hogy lépést kell tartani a mesterséges intelligencia használatával és szabályozni kell azt, valamint kezelni kell a migrációs kihívásokat, illetve a gyermekek online szexuális bántalmazását és szexuális kizsákmányolását, és átfogó keretrendszerek létrehozását, valamint a tagállamok közötti és a nemzetközi együttműködés megerősítését szorgalmazták. Olyan további kulcsfontosságú területeken is egyetértés mutatkozott, mint az oktatás fontossága – és a javasolt közös európai diploma –, valamint a bürokrácia és az adminisztratív terhek csökkentésének szükségessége a versenyképesség és a növekedés előmozdítása érdekében. Összességében a vélemények kiemelték, hogy összehangolt uniós megközelítésre van szükség e sürgető kihívások kezelése, valamint az erősebb és reziliensebb Európa előmozdítása érdekében.

Válaszaiban a Bizottság újjal megerősítette elkötelezettségét Ukrajna további támogatása mellett, ugyanakkor készülve az EU sikeres bővítésére is, amelynek célja a hosszú távú béke és stabilitás előmozdítása Európában. Hangsúlyozta, hogy a bővítés továbbra is érdemeken alapulna, tiszteletben tartva az alapvető értékeket, köztük az emberi jogokat és a jogállamiságot. Ezek továbbra is az uniós csatlakozás alapvető feltételeiként szolgálnának. A Bizottság üdvözölte a védelem területén tervezett intézkedéseinek támogatását, kiemelve az első európai védelmi ipari stratégia bemutatását, és a tagállamok védelmi vonatkozású beruházásainak növelésére szólított fel. Utalt továbbá a migráncscsempészség elleni küzdelem jogi keretének aktualizálására irányuló javaslatára, bizonyítva elkötelezettségét a migrációval kapcsolatos kihívások kezelése mellett. A Bizottság hangsúlyozta továbbá eltökéltségét amellett, hogy a zöld átállás igazságos és inkluzív módon valósuljon meg, és hogy végrehajtsák a digitális menetrend előmozdítását célzó legfontosabb kezdeményezéseket. E kezdeményezések célja Európa rezilienciájának megerősítése és az adminisztratív terhek csökkentése, hozzájárulást nyújtva az európai vállalkozások versenyképességének fokozásához. A mezőgazdaságot illetően a Bizottság kiemelte, hogy az uniós mezőgazdaság jövőjéről folytatott stratégiai párbeszéd elindítása értékes lehetőség a mezőgazdasági termelőkkel és más fontos érdekelt felekkel való együttműködésre.

A gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló anyagok elleni küzdelemről szóló irányelvjavaslattal⁸³ kapcsolatban 8 vélemény – köztük 1 indokolt vélemény – érkezett. A cseh *Poslanecká sněmovna* és az olasz *Camera dei Deputati* megkérdőjelezte az uniós szintű fellépés szükségességét, azt állítva, hogy a javaslat egyes vonatkozásai túllépik az EU hatáskörét. A francia *Sénat* továbbá azzal érvelt, hogy az olyan rendelkezések, mint például a „gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló anyagok” meghatározása, indokolatlanul érintik a nemzeti hatásköröket. Másrészről a román *Camera Deputaţilor* megjegyezte, hogy a javaslat nem nyilvánítja önálló bűncselekménnyé a „szexuális zsarolást” vagy a „bosszúpornót”, annak ellenére, hogy elismeri azok egyre elterjedtebbé válását. Több kamara (az olasz *Camera dei Deputati*, a francia *Sénat*, a román *Camera Deputaţilor*) megkérdőjelezte a javaslat azon rendelkezését, amely lehetővé tenné nem kormányzati szervezetek

---

⁸³ COM(2024) 60 final – A gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló anyagok elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozás) irányuló javaslat.

számára a gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló anyagok felderítését és elemzését, arra hivatkozva, hogy esetleges összeférhetlenségek állhatnak fenn, illetve hogy ez inkább a nemzeti hatóságok feladata kellene, hogy legyen. A német *Bundesrat* megjegyezte, hogy a gyermekek szexuális bántalmazásának megelőzésével és az ellene folytatott küzdelemmel foglalkozó uniós központ létrehozása további uniós szintű központi irányítási kapacitások kiépítésével járna, de nem róhat további adminisztratív terheket a tagállamokra.

Válaszaiban a Bizottság fenntartotta, hogy a javaslat tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét. Kiemelte, hogy a gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló anyagok további, gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló anyagok megszerzése céljából történő megosztásával való fenyegetésre a javaslat más rendelkezései vonatkoznak. A nem kormányzati szervezetek szerepét illetően a Bizottság tisztázta, hogy azok nem végeznének olyan feladatokat, amelyeket a nemzeti hatóságoknak kellene ellátniuk. A vonatkozó rendelkezésekre ehelyett a nemzeti forrádrótok és hasonló szervezetek tevékenységeivel kapcsolatos jogbiztonság biztosítása érdekében volt szükség. A Bizottság tudomásul vette a német *Bundesrat* arra irányuló javaslatát, hogy enyhítsék a javaslatban előírt adatgyűjtési kötelezettségeket, ugyanakkor ragaszkodott ahhoz, hogy a megelőzésre és az áldozatoknak nyújtott segítségre vonatkozó adatok gyűjtése elengedhetetlen az e területen hozott intézkedések hatékonyságának értékeléséhez.

Több nemzeti parlament is véleményt adott ki **a migráncscempészs és az emberkereskedelem megelőzésével, felderítésével és kivizsgálásával kapcsolatos rendőrségi együttműködés megerősítéséről, valamint az Europol által az ilyen bűncselekmények megelőzéséhez és az ellenük folytatott küzdelemhez nyújtott támogatás megerősítéséről szóló rendeletre**⁸⁴ (7 vélemény, köztük 1 indokolt vélemény), és **az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló irányelv**⁸⁵ (6 vélemény) irányuló javaslattal kapcsolatban. Indokolt véleményében a svéd *Riksdag* azzal érvelt, hogy a javaslat bizonyos vonatkozásai túl nagy mértékben avatkoznak be a tagállamok hatáskörébe, és a javasolt intézkedések – különösen az Europol operatív megbízatásának meghosszabbítása – szükségességének és arányosságának mélyrehatóbb elemzésére szólított fel. Kifogásolta, hogy a javaslatot nem kíséri hatásvizsgálat. A német *Bundesrat* szintén kifogásolta, hogy maga a rendelet hozna létre egy, az Europolhoz kapcsolódó központot; úgy vélte, hogy ezt a döntést az Europol igazgatótanácsára kellene bízni, és megállapította, hogy a javaslatot általánosságban meg kell vizsgálni az arányosság tiszteletben tartása szempontjából. Felszólított az Europol, az Eurojust és a Frontex feladatainak, valamint az új központhoz kirendelt szakértők és összekötő tisztviselők kompetenciáinak tisztázására. Az olasz *Camera dei Deputati* üdvözölte az uniós joghatóság kiterjesztését ezen a területen, de aggodalmát fejezte ki a statisztikai adatok gyűjtésével és jelentésével járó esetleges adminisztratív terhekkal kapcsolatban. Továbbá amellet érvelt, hogy át kell gondolni a humanitárius tevékenységekre vonatkozó mentességeket. Mindkét cseh kamara – bár általánosságban támogatta a javaslatokat – aggályait fejezte ki az állami költségvetésre és a társadalmi környezetre esetlegesen gyakorolt terhekkal kapcsolatban, valamint hangsúlyozta a bűncselekmények és a szankciók pontosításának és harmonizációjának szükségességét. A román *Camera Deputaţilor* kiemelte, hogy egyértelmű különbséget kell tenni az irreguláris migráció megkönnyítése és a humanitárius segítségnyújtás

⁸⁴ COM(2023) 754 final – A migráncscempészs és az emberkereskedelem megelőzésével, felderítésével és kivizsgálásával kapcsolatos rendőrségi együttműködés megerősítéséről, valamint az Europol által az ilyen bűncselekmények megelőzéséhez és az ellenük folytatott küzdelemhez nyújtott támogatás megerősítéséről, továbbá az (EU) 2016/794 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat.

⁸⁵ COM(2023)755 final – Az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról, valamint a 2002/90/EK tanácsi irányelv és a 2002/94/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat.

között, továbbá a migránsok jogainak védelmére és a segítségnyújtásra szólított fel. A holland *Eerste Kamer* a képviselőcsoportoktól származó kérdéscsomagot nyújtott be mindkét javaslattal kapcsolatban, és aggodalmának adott hangot az Europol megbízatásának kiterjesztésével és azzal kapcsolatban, hogy az arányos-e. Kérdéseikben több parlamenti csoport is aggodalmát fejezte ki a – véleményük szerint az elmúlt években szisztematikusan kriminalizált – humanitárius segélyszervezetekre gyakorolt hatások miatt, és felszólított a humanitárius segítségnyújtás és az emberkereskedelem közötti különbségtétel egyértelművé tételére.

Válaszaiban a Bizottság pontosította, hogy a létrehozandó központ fokozni fogja a koordinációt és a tagállamok támogatását a migráncsempészség és az emberkereskedelem elleni küzdelem terén. A svéd *Riksdag*nak és a német *Bundesrat*nak adott válaszában a Bizottság hangsúlyozta, hogy – tekintettel a bűncselekmények transznacionális jellegére – a javaslatok szükségesek és arányosak a migráncsempészség és az emberkereskedelem elleni hatékony küzdelemhez. Tudomásul vette továbbá az olasz *Camera dei Deputati* javaslatát a humanitárius tevékenységekre vonatkozó mentesség pontosítására.

A **gyakornokokról szóló irányelvre** irányuló javaslattal⁸⁶ kapcsolatban 7 vélemény, köztük 1 indokolt vélemény⁸⁷ született. Indokolt véleményében a svéd *Riksdag* úgy vélte, hogy a javaslat túl messzire nyúlik, és az oktatás, valamint a szociális biztonsághoz és a bérezéshez való hozzáférés tekintetében túlmutat az uniós hatáskörön, valamint nem veszi figyelembe a tagállamok eltérő rendszereit és körülményeit. A politikai párbeszéd során kialakított véleményekben több kamara is rámutatott arra, hogy a szakmai gyakorlat fogalmának a javaslatban szereplő meghatározása összeegyeztethetetlen a vonatkozó nemzeti jogszabályaikkal, és az irányelv alkalmazási körének pontosítását tartották szükségesnek. Egy kamara pontosítást kért az irányelv nem uniós országokból származó gyakornokokra való alkalmazhatóságával kapcsolatban. Két kamara egyszerűen megerősítette, hogy a javaslat megfelel a szubszidiaritás elvének.

Válaszaiban a Bizottság kiemelte, hogy a javaslat kizárólag a gyakornokok munkakörülményeire vonatkozik, és nem érint sem a szakmai gyakorlatok tanulási vagy képzési tartalmával, sem a gyakornokok szociális biztonságához való hozzáféréssel kapcsolatos kérdéseket. Emellett a javaslatot kísérő hatásvizsgálati jelentésben⁸⁸ elismerte a tagállamok különböző típusú szakmai gyakorlatokra vonatkozó szabályozási megközelítéseinek a sokféleségét. A Bizottság újra megerősítette, hogy a javaslat nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy a gyakornokok nemzeti jog szerinti jogállását átminősítsék, vagy új jogállást hozzanak létre. A „szakmai gyakorlat” fogalom meghatározásából szándékosan kihagyta a „munkaviszonyra” való hivatkozást, hogy elkerülhetők legyenek a kiskapuk a rendes munkaviszony szakmai gyakorlatként való álcázásának megakadályozásáról szóló irányelv alkalmazásában. A Bizottság azt is megerősítette, hogy a javaslat az EU-ban szakmai gyakorlatot folytató, nem uniós országokból származó gyakornokokra is vonatkozik majd.

---

⁸⁶ COM(2024) 132 final – A gyakornokok munkafeltételeinek javításáról és érvényesítéséről, valamint a szakmai gyakorlatnak álcázott rendes munkaviszony elleni küzdelemről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre („a gyakornokokról szóló irányelv”) irányuló javaslat.

⁸⁷ A svéd *Riksdag* (indokolt vélemény), az olasz *Camera dei Deputati* (2 vélemény, egy kizárólag a COM(2024) 132 final dokumentumra, egy pedig a COM(2024) 133 final dokumentumra is vonatkozik), az olasz *Senato*, a román *Senat*, a spanyol *Cortes Generales*, a portugál *Assembleia da República*.

⁸⁸ SWD(2024) 67 final.

Az **Európai Üzemi Tanácsok létrehozásáról és működéséről, valamint a transznacionális tájékoztatási és konzultációs jogok hatékony érvényesítéséről** szóló irányelvjavaslat⁸⁹ jelentős figyelmet kapott a nemzeti parlamentektől, és 7 vélemény⁹⁰ benyújtását eredményezte. Két kamara kedvező véleményt nyújtott be, míg négy kamara aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a javasolt intézkedések szabályozási terheket és költségeket rónának a vállalatokra, ami hatással lehet a versenyképességükre. Egyes kamarák a transznacionális kérdések fogalommeghatározásával kapcsolatban is pontosítást kértek. Több kamara egyetértett abban, hogy meg kell valósítani a nemek egyensúlyát, de problémásnak találták az európai üzemi tanácsok esetében alkalmazandó fix nemi kvótákat.

Válaszaiban a Bizottság kifejtette, hogy a javaslat célja a munkavállalók transznacionális szintű tájékoztatására és a velük folytatott konzultációra vonatkozó keret hatékonyságának javítása, valamint az európai üzemi tanácsok hozzáadott értékének növelése a munkavállalók és a vállalatok számára. Hatásvizsgálatában különböző szakpolitikai alternatívákat mérlegelt, és nem talált bizonyítékot a vállalatok költségeire és árversenyképességére, nemzetközi versenyképességére és innovációs kapacitására gyakorolt lehetséges kedvezőtlen hatásokra. A Bizottság rámutatott, hogy a transznacionális kérdéseknek a javaslatban szereplő fogalommeghatározása ok-okozati összefüggést feltételez az egyik tagállamban javasolt intézkedések és azok egy másik tagállamban létrejött következményei között. Ennek célja az volt, hogy megakadályozza a kizárólag helyi szintű problémák megvitatását az európai üzemi tanácsokban, ugyanakkor biztosítsa ezen tanácsok részvételét olyan ügyekben, amelyekben az irányítási döntések következményei valószínűleg egynél több tagállamban is érintik a munkavállalókat. A nemek egyensúlyát illetően a Bizottság kiemelte azokat a javasolt rendelkezéseket, amelyek szerint a tárgyaló felek erőfeszítéseket tesznek a nemek egyensúlyának megvalósítása érdekében, feltéve, hogy az a konkrét helyzetben jogilag és tényszerűen megvalósítható anélkül, hogy érintené a munkavállalók képviselőinek megválasztására vonatkozó nemzeti jogszabályokat.

A **szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról, valamint a nemzeti parlamentekkel fennálló kapcsolatokról szóló 2022. évi éves jelentés**⁹¹ nyomán 2024-ben két véleményt nyújtottak be. A svéd *Riksdag*⁹² a következőket szerette volna megtudni: i. miért csökkent az indokolt vélemények száma az elmúlt években, amellet, hogy 2010 óta egyértelműen javultak a Bizottság által arra vonatkozóan kiadott indokolások, hogy javaslatai hogyan felelnek meg a szubszidiaritás elvének, ii. azok a nemzeti parlamentek, amelyek a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus keretében nem emelnek kifogást, azért járnak-e el így, mert nincs ellenvetésük, vagy azért, mert úgy vélik, hogy ez a mechanizmus nem hatékony vagy nem megfelelő, és iii. alkalmaznak-e ezek a nemzeti parlamentek más eszközöket befolyásuk gyakorlására. Az olasz *Camera dei Deputati*⁹³ bírálta a Bizottság jelentését, amiért hiányoznak belőle a nemzeti parlamentek véleményeire adott bizottsági válaszok különböző vonatkozásaival – például azok minőségének értékelésével – kapcsolatos statisztikai adatok és információk. Szorgalmazta továbbá a Bizottság és a nemzeti parlamentek közötti kapcsolatok szorosabbra

⁸⁹ COM(2024) 14 final – A 2009/38/EK irányelvnek az Európai Üzemi Tanácsok létrehozása és működése, valamint a transznacionális tájékoztatási és konzultációs jogok hatékony érvényesítése tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat.

⁹⁰ A cseh *Poslanecká sněmovna*, az olasz *Camera dei Deputati*, az olasz *Senato*, a román *Senat*, a német *Bundesrat*, az ír *Houses of the Oireachtas*, a spanyol *Cortes Generales*.

⁹¹ COM(2023) 640 final, közzétéve 2023 októberében.

⁹² <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20392> (SE változat: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20391>).

⁹³ <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20388> (IT változat: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20387>).

fűzését, és számos ajánlást tett a jogalkotási folyamat javítására, beleértve a javaslatok részletesebb indokolását, a nemzeti parlamentek nagyobb mértékű bevonását, és a hatásvizsgálatok minőségének javítását. Hangsúlyozta továbbá, hogy fokozottabb átláthatóságra van szükség a Tanács tevékenységei és a dokumentumaihoz való hozzáférés tekintetében, valamint azt javasolta, hogy indítsanak vitát az uniós jogszabályok céljáról és a jogalkotás módszereiről, különös tekintettel az EU esetleges bővítésére.

Ezeket a véleményeket a COSAC 2024. októberi LXXII. plenáris ülésén elfogadott hozzájárulásban⁹⁴ a nemzeti parlamentek által közösen megfogalmazott kérésekkel és javaslatokkal együtt kell értelmezni. A Bizottság reagált⁹⁵ a nemzeti parlamentek indokolt véleményei számának csökkenésével kapcsolatos aggályokra; a csökkenés valószínű okaként említette a minőségi jogalkotási program és eszközök sikeres alkalmazását, valamint azt, hogy kezdeményezéseinek előkészítése során szigorúbban ellenőrzi a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartását. Hasonlóképpen rámutatott arra, hogy az említett csökkenés valószínűleg nem a nemzeti parlamentek által végzett szubszidiaritási ellenőrzések hasonló mértékű csökkenésének az eredménye, mivel az előző három évben a politikai párbeszéd keretében kiadott vélemények többsége a szubszidiaritás-ellenőrzés hatálya alá tartozó javaslatokra vonatkozott, és számos ilyen véleményben kifejezetten kijelentették, hogy a jogalkotási javaslatok megfelelnek a szubszidiaritás elvének. Ezt az észrevételt alátámasztották a nemzeti parlamentek által a COSAC 42. féléves jelentésének előkészítését szolgáló kérdőívre adott válaszok, valamint a Bizottsághoz beérkezett vélemények és indokolt vélemények, amelyek szerint a 39 kamarából legalább 29 (a 27 nemzeti parlamentből 21) végzett szubszidiaritási vizsgálatot 2019 óta. Az indokolt vélemények nem az egyetlen eszközt jelentik a nemzeti parlamentek által végzett szubszidiaritási vizsgálatok eredményeinek kifejtésére.

Ezzel összefüggésben a Bizottság emlékeztetett arra, hogy a nemzeti parlamentek fontos szerepet játszanak az európai alkotmányos keretben és az uniós szakpolitikák alakításában. Kiemelte továbbá, hogy támogatja a nemzeti parlamenteket és azok szubszidiaritási ellenőrzését, többek között azáltal, hogy részletes válaszokat ad véleményükre, és felhívja a Bizottság érintett tagjainak és szervezeti egységeinek figyelmét az aggályaikra. A Bizottság hangsúlyozta továbbá a nemzeti parlamentekkel folytatott politikai párbeszéd fontosságát, amely lehetővé teszi számukra, hogy hozzájáruljanak az európai döntéshozatali folyamathoz, és megjegyezte, hogy számos nemzeti parlament kihasználja ezt a lehetőséget arra, hogy részt vegyen a folyamat korábbi szakaszaiban. A Bizottság arra bátorította a nemzeti parlamenteket, hogy vegyenek részt a véleményezési felhívásokban és a nyilvános konzultációkban, valamint kijelentette, hogy készen áll a nemzeti parlamentekkel a bevált kommunikációs és együttműködési csatornákon keresztül folytatott párbeszéd megerősítésére. A nemzeti parlamentek által benyújtott véleményekre adott bizottsági válaszok minőségét illetően a Bizottság⁹⁶ emlékeztetett a COSAC 37. féléves jelentésére⁹⁷, amely szerint „a [nemzeti parlamentek kamaráinak] túlnyomó többsége kijelentette, hogy az Európai Bizottság a politikai párbeszéd keretében megfogalmazott véleményeikben felvetett kérdések leg többjével foglalkozott”.

---

⁹⁴ Lásd az 5.2. szakaszt.

⁹⁵ C(2024) 5649 final, <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20407> (SE változat: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20408>), valamint C(2024) 7221 final, <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21001> (IT változat: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21000>).

⁹⁶ C(2024) 7221 final, <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21001> (IT változat: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21000>).

⁹⁷ A COSAC 37. féléves jelentése – Developments in European Union Procedures and Practices Relevant to Parliamentary Scrutiny (*A parlamenti vizsgálat szempontjából releváns európai uniós eljárások és gyakorlatok alakulása*): <https://ipexl.europarl.europa.eu/IPEXL-WEB/download/file/082d29087ee8684c017f0e1b03990203/37th+Bi-annual+Report+of+COSAC.pdf> (7. oldal).

5. KAPCSOLATTARTÁS, LÁTOGATÁSOK, TALÁLKOZÓK, KONFERENCIÁK ÉS EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK

5.1. A Bizottság nemzeti parlamenteknél tett látogatásai és találkozók

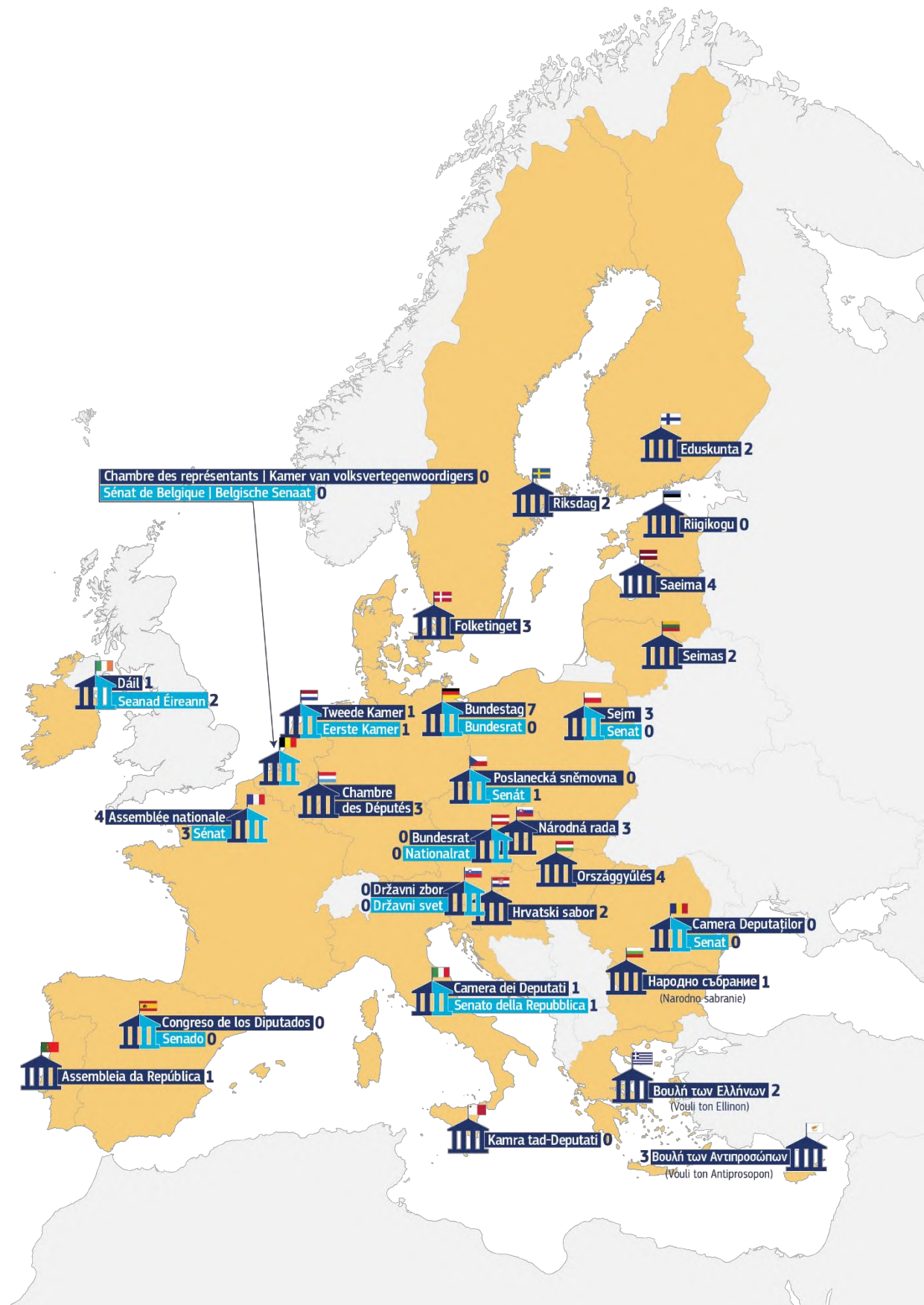
A Bizottság és a nemzeti parlamentek különféle formákban folytatnak szóbeli politikai párbeszédet. Ide tartoznak a Bizottság és a nemzeti parlamentek tagjai közötti látogatások, a Bizottság tagjainak részvétele az Európai Parlament által szervezett parlamentközi bizottsági üléseken és konferenciákon – például a COSAC által szervezett konferenciákon –, a Bizottság által a nemzeti parlamentek brüsszeli állandó képviselői számára tartott tájékoztatók, valamint a Bizottság munkaprogramjáról folytatott rendszeres eszmecserek.

A Bizottság tagjai 2024-ben 57 látogatást tettek nemzeti parlamenteknél, illetve tartottak találkozókat a nemzeti parlamentek küldöttségeivel, és ezekben a kamarák többsége részt vett (24 a 39-ből). Ez kevesebb, mint az előző négy évben (2023-ban 127, 2022-ben 143, 2021-ben 130, 2020-ban 101 látogatásra került sor), de nagyon hasonló az előző átmeneti évben (2019) tett látogatások és találkozók számához: 55. A Bizottságnál 2024-ben a nemzeti parlamentek személyzeti állományának különféle csoportjai – egyes esetekben parlamenti képviselőkkel együtt – számos látogatást tettek, hogy első kézből kapjanak tájékoztatást a Bizottság és a nemzeti parlamentek közötti interakció módjairól és a meglévő kommunikációs csatornákról⁹⁸.

---

⁹⁸ Ez utóbbi látogatások nem szerepelnek az alábbi térképen.

**A Bizottság tagjai által 2024-ben
a nemzeti parlamenteknél tett látogatások és találkozók száma (valamennyi tagállamban
összesen: 57)**

5.2. Parlamentközi ülések és konferenciák

2024-ben a Bizottság tagjai a következő parlamentközi üléseken és konferenciákon vettek részt⁹⁹:

- COSAC¹⁰⁰,
- az európai parlamenti hét¹⁰¹,
- a közös parlamenti ellenőrző csoport ülései¹⁰²,
- különféle parlamentközi konferenciák¹⁰³.

A jelentéstételi időszakban a COSAC elnökeinek két ülését (január és július), valamint a COSAC két plenáris ülését (március és október) hívták össze Belgiumban és Magyarországon, amelyek az adott időszakban betöltötték az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét. Minden plenáris ülés után következtetéseket¹⁰⁴, hozzájárulást¹⁰⁵ és féléves jelentést tettek közzé. A COSAC márciusi plenáris ülésének nyomán kiadott hozzájárulás egyik szakaszát a nemzeti parlamentek közös hozzájárulásának szánták a 2024–2029-es stratégiai iránymutatásokhoz, amire az előző, 2014-es és 2019-es intézményi átmenetek során nem volt példa. A Bizottság írásbeli válaszokat adott a COSAC által elfogadott hozzájárulásokra¹⁰⁶.

A COSAC 2024. évi ülései a következő témákkal foglalkoztak: i. a Tanács két soros elnökségének (Belgium és Magyarország) prioritásai, ii. a szociális jogok európai pillére, iii. a bővítés és annak hatása az EU jövőjére, iv. a 2019–2024-es európai jogalkotási ciklus felülvizsgálata, valamint a Tanács 2024–2029-es időszakra szóló stratégiai menetrendjének kilátásai, v. a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politika, valamint a nők és férfiak parlamenti képviselője, vi. nyitott stratégiai autonómia, demokrácia és jogállamiság, vii. az EU nyugat-balkáni és keleti bővítésével kapcsolatos aktuális helyzet, viii. az Unió helyzete az intézményi átmenet évében, és a Lisszaboni Szerződés alkalmazásának 15 éve, ix. európai demográfiai tendenciák és válaszpénzüszkedések nemzeti és európai szinten, és x. Európa biztonsága és védelme. Schmit, Breton és Várhelyi biztosok részt vettek a COSAC két ülésén, Šefčovič ügyvezető alelnök pedig videóüzenetet küldött

---

⁹⁹ További információkért lásd az Európai Parlament jelentését az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közötti kapcsolatokról: <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/annual-reports.html>.

¹⁰⁰ A COSAC, amelynek munkájában a Bizottság megfigyelői státuszban vesz részt, a Szerződésekben (a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló (1.) jegyzőkönyvben) foglalt egyetlen parlamentközi fórum. További információk a következő internetcímen érhetők el: <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conferences/cosac>.

¹⁰¹ Az európai parlamenti hét keretében az uniós tagállamok, valamint a tagjelölt és a megfigyelői státuszú országok parlamenti képviselői találkoznak gazdasági, költségvetési, környezeti és szociális ügyek megvitatása céljából. 2024-ben február 12–13-án került rá sor. Dombrovskis ügyvezető alelnök kulcsfontosságú nyitóbeszédet tartott. McGuinness biztos tartotta a bevezetőt a Gazdasági és Monetáris Bizottság parlamentközi bizottsági ülésének meghívott politikai döntéshozóival folytatott eszmecserehez. Hahn biztos bevezető észrevételeket tett a Költségvetési Bizottság „A Next Generation EU tanulságai: hogyan tud reagálni az uniós költségvetés válságok idején – nemzeti és uniós perspektívák” témájú parlamentközi bizottsági ülésén.

¹⁰² A közös parlamenti ellenőrző csoport 14. és 15. ülésére február 18–19-én Ghentben (Belgium), valamint november 12-én az Európai Parlamentben került sor. Johansson biztos személyesen vett részt az első ülésen, a második ülés résztvevői számára pedig videóüzenetet küldött.

¹⁰³ A közös kül- és biztonságpolitikával, valamint a közös biztonság- és védelempolitikával (KKBP/KBVP) foglalkozó parlamentközi bizottság szeptember 9–10-én tartott ülésen részt vett Várhelyi biztos és Borrell főképviselő/alelnök. Ferreira biztos videóüzenetet küldött az EU-n belüli stabilitásról, gazdasági koordinációról és kormányzásról szóló parlamentközi konferencia résztvevői számára (október).

¹⁰⁴ [A COSAC LXXI. ülésén elfogadott következtetések](#) és [A COSAC LXXII. ülésén elfogadott következtetések](#) (angol és francia nyelven).

¹⁰⁵ [A COSAC LXXI. ülésén elfogadott hozzájárulás](#) és [A COSAC LXXII. ülésén elfogadott hozzájárulás](#) (angol és francia nyelven).

¹⁰⁶ [A Bizottság válasza a COSAC LXXI. ülésén elfogadott hozzájárulásra \(melléklet\)](#) és [A Bizottság válasza a COSAC LXXII. ülésén elfogadott hozzájárulásra \(melléklet\)](#) (csak angol nyelven érhető el).

a LXXII. plenáris ülés résztvevői számára, amelyben kiemelte, hogy a nemzeti parlamentek az elkövetkező öt évben is vezető szerepet fognak játszani.

Ami az uniós szakpolitikai döntéshozatalban való részvételüket illeti, a nemzeti parlamentek a COSAC 2024. októberi LXXII. plenáris ülésén elfogadott hozzájárulásban közösen fogalmaztak meg számos kérést és javaslatot. Mindenekelőtt a következőket szorgalmazták: i. közvetett jogalkotási kezdeményezési jog bevezetése számukra egy „zöld kártya” formájában, ii. a tanácsi dokumentumokhoz való jobb hozzáférés, iii. a Bizottság tagjainak rendszeres részvétele a COSAC ülésein, iv. fokozott párbeszéd a nemzeti parlamentek és a Bizottság között, különösen a Bizottság stratégiai iránymutatásainak és éves munkaprogramjának kidolgozása idején, valamint v. a szubszidiaritás vizsgálatának megkönnyítése azáltal, hogy a nemzeti parlamentek számára biztosított határidőt nyolc hétről tíz hétre meghosszabbítják, és a „sárga lap” aktiválásának küszöbét a leadott szavazatok egyengyedére csökkentik.

Válaszában a Bizottság egyetértett a COSAC-kal abban, hogy a nemzeti parlamentek döntő szerepet játszanak a demokratikus értékek megerősítésében, jelezte, hogy készen áll a velük folytatott párbeszéd továbbfejlesztésére, és arra bátorította a nemzeti parlamenteket, hogy már korábban, az új uniós szintű jogszabályok mérlegelése és előkészítése során vegyenek részt a politikai folyamatban. E tekintetben a Bizottság tudomásul vette a nemzeti parlamenteknek a 2024–2029-es időszakra szóló stratégiai menetrendhez való, a COSAC LXXI. ülésén elfogadott hozzájárulás révén nyújtott kollektív inputját, és a jövőre nézve ösztönözte az ilyen típusú közös szerepvállalást. Üdvözölte továbbá a nemzeti parlamentektől érkező véleményeket és információkat, amelyeket a politikai párbeszéd részeként a Bizottság elfogadott munkaprogramjaiban szereplő pontokkal kapcsolatos saját prioritásaikkal összefüggésben nyújtottak be. Az ilyen hozzájárulások a nemzeti parlamentek által a szubszidiaritás uniós jogszabályokban való tiszteletben tartására vonatkozóan végzett vizsgálatok korai elemei is lehetnek. A Bizottság tudomásul vette a COSAC arra irányuló javaslatát, hogy tovább erősítsék a nemzeti parlamentek által végzett szubszidiaritási vizsgálatokat azáltal, hogy azok határidejét nyolc hétről tíz hétre meghosszabbítják, és csökkentik a „sárga lap” aktiválásához szükséges küszöbértéket. Úgy vélte azonban, hogy az ilyen intézkedések – amelyek a Szerződés módosítását tennék szükségessé – bevezetésénél gyorsabban a nemzeti parlamentek és a Bizottság közötti politikai párbeszéd és parlamentközi ülések intenzívebbé tétele¹⁰⁷ már most is lehetőséget kínál arra, hogy javítsák a szubszidiaritás és az arányosság elvének az uniós jogszabályokban való alkalmazását.

6. A REGIONÁLIS PARLAMENTEK SZEREPE

A regionális parlamentek közvetve járulnak hozzá a szubszidiaritás vizsgálatához. A (2.) jegyzőkönyv értelmében, amikor a nemzeti parlamentek az uniós jogalkotási aktusok tervezetét szubszidiaritási vizsgálatnak vetik alá indokolt vélemények kibocsátása céljából, adott esetben egyeztetniük kell a jogalkotói hatáskörrel rendelkező regionális parlamentekkel.

A regionális parlamentek képviselői a Régiók Európai Bizottságában is képviseltetik magukat. A Régiók Európai Bizottsága nyomonkövetési munkát folytat a szubszidiaritás-ellenőrzési hálózaton és annak online platformján keresztül, melynek célja a jogalkotói hatáskörrel rendelkező regionális

---

¹⁰⁷ 2023-hoz hasonlóan 2024-ben sem éltek azzal a lehetőséggel, hogy a COSAC – a 2021-ben létrehozott és 2022-ben is folytatott ilyen eszmecserék mintájára – informális online eszmecseréket szervezzen a Bizottság tagjaival.

parlamentek részvételének támogatása a szubszidiaritással kapcsolatos korai előrejelző mechanizmusban (REGPEX)¹⁰⁸.

Bár a Szerződések nem rendelkeznek kifejezetten a Bizottság és a regionális parlamentek közötti közvetlen együttműködésről, a Bizottság figyelembe veszi hozzájárulásukat, és reagál rájuk. Egyes regionális parlamentek¹⁰⁹ továbbra is nyújtottak be állásfoglalásokat a Bizottságnak: 2024-ben 38 állásfoglalást nyújtottak be, míg ez a szám 2023-ban 32, 2022-ben 72, 2021-ben 50, 2020-ban pedig 33 volt. Ezek közül néhány konkrét bizottsági közleményekre¹¹⁰ és javaslatokra¹¹¹ összpontosított, míg mások különféle egyéb aktuális kérdéseket érintettek. Mások részt vettek a Bizottság nyilvános konzultációiban, noha ezt a csatornát eddig mindössze egyetlen regionális parlament használta aktívan, amely több, a Bizottság által indított nyilvános konzultációra is küldött választ¹¹². Egy regionális parlament egy másik csatornát használt, és a nemzeti parlamentjén keresztül nyújtott be 5 véleményt¹¹³.

7. KÖVETKEZTETÉS

2024 átmeneti év volt, amely a Bizottság és a nemzeti parlamentek közötti kapcsolatok különféle vonatkozásaiban érezhető volt. Az előző négy évhez képest ez azt jelentette, hogy a nemzeti parlamentek kevesebb véleményt adtak ki, bár a csökkenés nem volt annyira hirtelen, mint az előző, 2019-es átmeneti évben. Viszonylag kevesebb vélemény született a szubszidiaritási vizsgálat hatálya alá tartozó javaslatokról; kevesebb látogatásra és találkozóra került sor, de számuk majdnem megegyezett az előző átmeneti évével; és a Bizottság tagjai kevesebb parlamentközi rendezvényen vettek részt.

---

¹⁰⁸ <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/regpex/Pages/default.aspx>. A Régiók Európai Bizottsága szubszidiaritás-ellenőrzési tevékenységeivel kapcsolatos további részletekért lásd a 2.4. szakaszt.

¹⁰⁹ A következő régiók regionális parlamentjei: Vallónia, Brüsszel fővárosi régió és Belgium német ajkú közössége (Belgium); Bajorország és Rajna-vidék-Pfalz (Németország); Baleár-szigetek, Baszkföld és Navarra (Spanyolország); Emilia-Romagna régió (Olaszország); Salzburg és Felső-Ausztria (Ausztria); Kárpátaljai vajdaság (Lengyelország); a német és osztrák regionális parlamentek elnökeinek európai konferenciája, Dél-Tirol tartományi közgyűlése, Belgium német ajkú közösségének parlamentje, a német Bundestag és Bundesrat, az osztrák Bundesrat; a régióközi parlamenti képviselői tanács (Saar-vidék és Rajna-vidék-Pfalz (Németország); Grand Est (Franciaország); Luxembourg (Luxemburg); Vallónia, a Vallónia-Brüsszel Szövetség és Belgium német ajkú közössége (Belgium). A legaktívabb regionális parlamentek Bajorország (12) és a Baleár-szigetek (11) parlamentjei voltak. A német és osztrák regionális parlamentek elnökeinek európai konferenciája, Dél-Tirol tartományi közgyűlése, Belgium német ajkú közösségének parlamentje, a német Bundestag és Bundesrat, valamint az osztrák Bundesrat 3, Belgium német ajkú közössége 2, az összes többi pedig 1-1 véleményt adott ki.

¹¹⁰ A 2023. évi és a 2024. évi uniós igazságügyi eredménytáblák (COM(2023) 309 final és COM(2024) 950 final), a 2023. évi jogállamisági jelentés (COM(2023) 800 final), valamint az „A jövőnk biztosítása Európa 2040-re kitűzött éghajlat-politikai célja, valamint útja a 2050-ig megvalósítandó klímasegítség, továbbá a fenntartható, igazságos és virágzó társadalom felé” című közlemény (COM(2024) 63 final).

¹¹¹ A szociális gazdaság keretfeltételeinek fejlesztéséről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat (COM(2023) 316 final), az „Európa mozgásban” csomag – tanulási célú mobilitási lehetőségek mindenki számára” című tanácsi ajánlásra irányuló javaslat (COM(2023) 719 final), a határokon átnyúló összefüggésben jogi és közigazgatási akadályok felszámolására irányuló mechanizmusról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló módosított javaslat (COM(2023) 790 final), valamint a talajmegfigyelésről és a rezilienciáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv (talajmegfigyelési jogszabály) irányuló javaslat (COM(2023) 416 final).

¹¹² Bajorország regionális parlamentje 5 nyilvános konzultáció esetében nyújtott be észrevételeket különböző szakpolitikák keretében indított kezdeményezések kapcsán, szemben a 2023. évi 6, valamint a 2022. évi több mint 20 konzultációval.

¹¹³ A Flamand Parlament – amely a Szerződésekhez csatolt 51. sz. nyilatkozat szerint a belga *nemzeti* parlamenti rendszer része – 5 véleményt továbbított a Parlamenti Közgyűlések Elnökök Értekezlete Titkárságán keresztül, a belga Sénat/Senaat címen. A Bizottság ezért technikailag a belga *Sénat/Senaat* véleményeként vette ezeket nyilvántartásba, és ez utóbbin keresztül, közvetlenül a regionális parlamentnek válaszolt.

A legtöbb indokolt véleményt ismét egyetlen nemzeti parlament, ebben az esetben a svéd *Riksdag* adta ki. A nemzeti parlamentek továbbra is nagy érdeklődést mutattak a Bizottság munkaprogramja iránt, és 10 véleményt adtak ki a Bizottság 2023. évi munkaprogramjával kapcsolatban – ugyanannyit, mint a 2022. évi kiadás esetében. A regionális parlamentek folytatták az együttműködést a Bizottsággal, és az előző évhez képest több állásfoglalást küldtek különböző aktuális kérdésekről.

Az e jelentés által lefedett témák tekintetében a következő figyelemre méltó és részben új fejlemények történtek 2024-ben:

- a nemzeti parlamentek nagy számú előretekintő saját kezdeményezésű véleményt adtak ki,
- a nemzeti parlamentek részvétele a politikai párbeszédben valamivel szélesebb körű volt, mint az előző években, és kevésbé koncentrált a legaktívabb parlamentekre/kamarákra,
- a nemzeti parlamentek folytatták a politikai párbeszédben való részvétel rugalmas módjainak feltárását, például csoportokban folytatott megbeszélések és saját kezdeményezésű vélemények közös aláírása révén,
- két nemzeti parlament véleményt adott ki a szubszidiaritásról és az arányosságról, valamint a nemzeti parlamentekkel fenntartott kapcsolatokról szóló éves jelentés előző kiadásáról, és többek között a nemzeti parlamentek szerepével foglalkozott,
- a nemzeti parlamentek kollektíven, a COSAC-on keresztül is fogalmaztak meg az uniós politikai döntéshozatalban betöltött szerepük megerősítésére irányuló kéréseket és javaslatokat, amelyekre a Bizottság konstruktív módon reagált,
- a COSAC 2024. márciusi LXXI. ülésén elfogadott hozzájárulásukkal a nemzeti parlamentek célja az volt, hogy az közös inputként szolgáljon a 2024–2029-es új intézményi ciklus stratégiai menetrendjéhez,
- most először történt meg, hogy egy nemzeti kamara keresetet nyújtott be az Európai Unió Bíróságához egy jogalkotási aktus megsemmisítése iránt, arra hivatkozva, hogy a rendelet túllépi az uniós intézmények hatáskörét, és sérti a szubszidiaritás elvét¹¹⁴.

Az arányosság elvének végrehajtásával kapcsolatban az Európai Unió Bírósága megsemmisítette egy rendelet azon rendelkezését¹¹⁵, amelyet a jogalkotási tárgyalások során illesztettek be a Bizottság által javasolt szövegbe. A Bíróság megállapította, hogy a társjogalkotók nem bizonyították, hogy elegendő információ állt a rendelkezésükre ahhoz, hogy értékelni tudják és egyértelműen meg tudják állapítani az e különös rendelkezést bevezető jogszabály-módosítás arányosságát.

---

¹¹⁴ Mivel az eljárás még folyamatban van, ezt az ügyet (C-553/24. sz. ügy) ezen éves jelentés valamelyik következő kiadásában fogjuk tárgyalni.

¹¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2020. július 15-i (EU) 2020/1055 rendelete 1. cikkének 3. pontja (HL 2020 L 249., 17. o.).